

HAMMASTEKNIKKO

HAMMASTEKNISEN ALAN ERIKOISLEHTI 4/2017

TÄSSÄ NUMEROSSA

HAMMASTEKNIKKO
70 VUOTTA
HAMMASTEKNISEN ALAN ERIKOISLEHTI

Älä tee tätä kotona!
s. 9

Teppo Kariluoto
valittiin vuoden Erikois-
hammasteknikoksi
s. 22

Hammastekniikan
kevätluentopäivä 2018
s. 28

Miten irrotettava hammasproteesi
puhdistuu parhaiten
s. 4

Suomi
Finland
100

*Rauhallista
Joulua!*

inLab-järjestelmäpaketti

VARMISTAA VAHVAT TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT LABORATORIOLLESI

Hammaslääkärin ja laboratorion saumatonta ja nopeaa yhteistyötä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti!

jiyrsin INLAB MC X5
tai INLAB MC XL
+ INFIRE-sintrausuuni
zirconiapoltoon

Täydellinen ratkaisu tehokkaaseen laboratorioon

Täysin uudelleen hammasteknikoille suunniteltu inLab-järjestelmäpaketti ja inLab SW 15.0 Basic -ohjelmisto lisämoduleineen vastaa tämän päivän tarpeita. Helppo ja monipuolinen. Opastavat ja optimoidut käyttöliittymät ja kaikkiin suuntiin avoin ohjelmisto.

Huippujiyrsin INLAB MC X5

Erittäin helppokäyttöinen jiyrsin. Laajin materiaalivalikoima. Käytettävissä yleiskoon kiekkoja ja blokkeja vapaasti eri valmistajilta. Jyrsii ja hioo millä tahansa ohjelmistolla suunnitellut työt (STL). Märkä- ja kuivajyrsintä/hionta tai niiden yhdistelmä. Automaattinen terän vaihto ja automaattinen imulaitteisto. Nopea päivittäishuolto. **Pyydä esittely!**

Meiltä löydät myös laajan ja monipuolisen materiaalivalikoiman laboratoriotyöskentelyyn.

Laboratoriotuotemyynti
p. 010 588 6400

tilaukset | Jaana Ahlroth >>
www.hammasvaline.fi
kauppa.hammasvaline.fi

tuotetiedustelut |
aluepäällikkö Kaija Rappu >>
puh. p. 043 825 9475

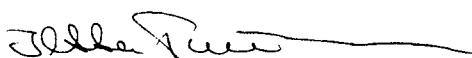

Hyvällä yhteistyöllä edetään aina rakentavaan suuntaan

Yhteistyö on aina edellytys onnistuneiden päätösten ja toimintojen sekä ratkaisujen aikaansaamiseksi. Yhteistyö hammasteknikon ja hammaslääkärin välillä on avain hammasteknisten töiden onnistumiseen, tämä lisäarvo on aina potilaan etu. Yhteistyö alamme järjestöjen välillä on edellytys mm. onnistuneiden koulutustapahtumien järjestämiseksi. Koulutusyhteistyö syksyn hammaslääketiede-tapahtuman yhteydessä, niin Apollonian kuin EHT-liiton kanssa oli jälleen erinomainen esimerkki mm. kysynnän onnistuneesta kartoittamisesta. Kaikilla luennoilla Messukeskuksessa salit olivat täynnä ja saadun palautteen mukaan osallistujat olivat tyytyväisiä. Erityisesti implanttirakenteiden moniammatillisen yhteistyön välttämättömyys ja hyvä suunnittelu olivat keskiössä. Kansaeläkelaitoksen korvausasioiden muutoksista ja niiden vaikutuksista suun terveydenhuoltoon saatiin vuorovaikutteisessa luennossa kaikkia osapuolia hyödyttävää tiedonjakoa, Kelan kanssa rakentava yhteistyö on jatkuva prosessi.

Laitelainsäädännön tulevista muutoksista on Valviran terveysteknologian kanssa keskusteltu kasvokkain rakentavassa hengessä. Hammasteknikoiden osalta laitelainsäädännön muuttuminen ei todennäköisesti aiheuta suuria muutoksia, mutta asiaa selvitetään parhaillaan Valviran kanssa. Tällä hetkellä merkittävimpiä muutoksia aiempaan vaikuttaisi olevan kansallisen lainsäädännön huomioiminen, etenkin terveydenhuollon ammattihenkilöiden osalta myös laitelainsäädännössä. Tässäkin asiassa keskiössä on yhteistyö ja avoin keskustelu. Valviran kanssa käydyissä keskusteluissa on edetty rakentavassa hengessä keskustellen, eli otsikon mukaisesti hyvässä yhteistyössä. Tämän yhteistyön tuloksista ja hammastekniseen alaan mahdollisesti vaikuttavista lainsäädännöllisistä muutoksista tiedotetaan tulevissa Hammasteknikkolehdistä heti kun asiat tarkentuvat.

Rauhaisaa ja yhteistyörikasta joulua sekä uutta vuotta kaikille lukijoille.

Ilkka Tuominen
puheenjohtaja

Suomen Hammasteknikkoseura ry

HAMMASTEKNIKKO

Julkaisija: Suomen Hammasteknikkoseura ry • 72. vuosikerta • No 4/2017 • ISSN 0780-7783

Päätoimittaja:

Tapio Suonperä
Puh: 041-7010 542
Toimituksen osoite:
Mannerheimintie 52 A1
00250 Helsinki
shts@hammasteknikko.fi
www.hammasteknikko.fi
Puh: 09-278 7850
Fax: 09-436 2131
Paino: Painotalo Plus Digital Oy

Laskutusasiat:

Juha Pentikäinen
Puh: 050-413 6199
Taitto: Eero Mattila
Puh. 0400-790 889
Toimituskunta:
Kirsi Raunio, SHTS
Tapio Jokela, SHTS
Henry Salmelainen, HlabL
Teppo Kariluoto, EHTL

SHTS ry:n Hallitus

Puheenjohtaja:
Ilkka Tuominen, Helsinki
Jäsenet:
Teppo Kariluoto, varapj.
Kirsi Raunio, Seinäjoki
Heidi Koskela, Rauma
Tapio Jokela, Helsinki
Varajäsenet:
Teemu Oinio, Turku
Jukka Salonen, Kerava

Hammasteknikko on Suomen Hammasteknikkoseura ry:n jäsenlehti, joka jaetaan jäsenille jäsenmaksua vastaan. Lehden artikkelit ovat valistusaineistona vapaasti lainattavissa. Lähde mainittava.

Sisältö:

Pääkirjoitus3

Ilkka Tuominen

Miten irrotettava hammasproteesi puhdistuu parhaiten?4

Liisi Salminen, Ninni Rönkkö, Maju Iltanen

Älä tee tätä kotona!9

Heimo Lehtimäki

Yhteistyön hapuilua

SUOMI 100 vuotta14

HT-lehden toimitus

Hammashoidon ja hammasproteetiikan kustannukset perustoitteentulotuessa 18

Venla Saatenen, Sari Helminen

Teppo Kariluoto valittiin vuoden Erikoishammasteknikoksi.. 22

EHT-sivut

Hammastekniikan

Kevätluentopäivät 2018 28

Jukka Salonen, Teemu Oinio

Jäsenilmoitukset..... 30

Teppo Kariluoto

Hammastekniikan

Syysluentopäivät 2017 34

Tapio Suonperä

Mediakortti 2018 38

**Hammasteknikko 1/2018
ilmestyy viikolla 9.**

**Aineisto toimitukseen
11.02.2018 mennessä**

Miten irrotettava hammaspoteesi puhdistuu parhaiten?

Valmistuimme joulukuussa 2016 Metropolia Ammattikorkeakoulusta Helsingin viimeisten hammasteknikko-opiskelijoiden joukossa. Yhdessä tehty opinnäytetyö "Irrotettavien hammaspoteesien puhdistusmenetelmät" on saanut usealta taholta kiitosta ja kannustusta sekä herättänyt kiinnostusta ajankohtaisuutensa vuoksi. Pääsimme Himoksen kevätluentopäiville 2017 kertomaan työstämme ja sen tuloksista.

Opinnäytetyömme merkitys on toimia pilottitutkimuksena, jonka voisi toteuttaa laajemmassa mittakaavassa vielä paremmilla resursseilla. Aihetta tulisi tutkia laajemmin. Tämä työ toimii ajankohtaisena pohjana mahdollisille tuleville tutkimus- sekä jatkokehityshankkeille.

Testiproteeseja hoivakodista

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda uutta tietoa irrotettavien hammaspoteesien puhdistusmenetelmien toimivuudesta. Työtä varten haastattelimme asiantuntijoita mm. opettajia ja esimiehiä, joilta saimme tietoa hoitajaopiskelijoiden sekä alalla työskentelevien osaamisen tasosta proteesienhoidossa. Haastattelujen sekä kerätyn tiedon pohjalta teimme esitietolomakkeen pitkäaikaishoitolaitoksen, Esperin Hoivakoti Tilkan, irtoproteesien käyttäjille.

Esitietolomakkeen avulla varsinainen työ toteutettiin puhdistustestinä. Toisena tarkoituksena oli lisätä sekä vanhustenhoitajien että proteesien käyttäjien tietoa aiheesta.

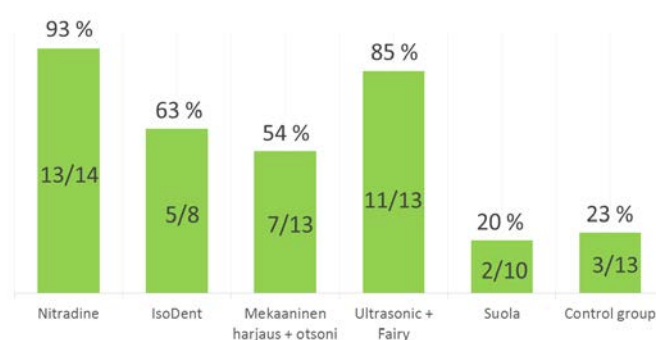
Artikkeli opinnäytetyöstä

◆ Hammasteknikot:

◆ Liisi Salminen, Ninni Rönkkö, Maiju Iltanen

Puhdistustesti tehtiin Helsingissä Esperin hoivakodin tiloissa. Tutkimukseen saatiin yhteensä 30 proteesia, jotka jaettiin kuuteen eri puhdistusmetodiryhmään. Puhdistusmenetelmät olivat: Nitradine-proteesinpuhdistustabletti, IsoDent proteesinpuhdistusaine, mekaaninen harjaus yhdistettynä otsonoituun veteen, ultraäänilaitte yhdessä Fairy astianpesuaineen kanssa sekä 30% suolavesi. Lisäksi oli kontrolliryhmä. Puhdistusmenetelmät erosivat toisistaan puhdistusaineiden, käsittelyaikojen ja mekaanisten puhdistustapojen osalta.

Puhdistumisen määrä

Puhdistusasteiden määrä puhdistusryhmittäin eli puhdistuminen määrä/testiryhmä

Puhdistusmenetelmät

Nitradine, joka on desinfioiva poretabletti, valittiin tutkimukseen, koska se tunnetaan suun mikrobeja hyvin tuhoavana aineena. Lisäksi se toimi hyvänä vertailukohtana muille tutkimuksen puhdistusmenetelmille.

IsoDent -hammaspoteesien puhdistusaine on suomalainen, Suomessa kehitetty ja sen puhdistusteho haluttiin todeta.

Mekaaninen harjaus on tunnetuin proteesien puhdistusmuoto ja hoitolaitoksissa useimmin käytetty metodi. Harjaus valittiin ryhmään, sillä on oleellista saada tuloksia paljon käytetystä ja edullisesta menetelmästä. Tarkoituksena on kartoittaa optimaalista harjausaikaa ja verrata tuloksia muun muassa ultraäänilaitteen tuloksiin.

Ultraäänilaitteita pidetään tehokkaana puhdistusmenetelmänä ja se on pärjännyt tutkimuksissa muun muassa mekaanisen harjauksen tavoin puhdistavasti. Tässä testiryhmässä testattiin ultraäänilaitteen toimivuutta pelkällä vedellä, jonka jälkeen testattiin vielä Fairy toimivuutta ultraäänilaitteen kanssa eri käsittelyaikoina. Fairy (astian-

pesuaine) valittiin tutkimukseen, koska se on yleisesti hammaslaboratorioissa irrotettavien proteesien puhdistukseen käytetty aine likaa ja rasvaa irrottavan vaikutuksensa ansiosta. Fairyä käytetään sekä useissa Suomen hammaslaboratorioissa, että kotikäytössä irrotettavien proteesien puhdistuksen yhteydessä. Laboratorio-oloissa Fairy'n vaikutusta usein pyritään lisäämään ultraäänikäsitteilyllä.

Suola valittiin potentiaaliseksi aineeksi mukaan, sillä se toimii luonnonmukaisena aineena mikrobeja vastaan sitomalla itseensä vesimolekyylejä. Mikrobin tarvitsema vesialusta pienenee, jolloin niiden kasvumahdollisuudet heikkenevät (Evira 2016).

Nitradine tehokkain, otsonaattorin vaikutus vähäinen

Mikrobitutkimuksen ja esitietolomakkeiden tietoja analysoitiin yhdessä ja erikseen. Tärkeimpänä havaintona voidaan todeta, että Nitradine oli metodeista tehokkain. Toiseksi tehokkaimpana oli ultraäänilaite yhdessä Fairy'n kanssa. Suolaliuos sen sijaan ei testin mukaan vähentänyt bakteerien määrää proteesien pinnalla.

Bioanalytiikanopiskelijat apuna bakteerien analysoinnissa

Metropolia Ammattikorkeakoulun bioanalytiikan opiskelijat määrittivät viljelyiltä verimaljoilta bakteerien kokonaismäärän. He tekivät bakteerimäärien visuaalisen määrittelyn mittareilla +++, ++, + ja -, jossa kolme plussaa tarkoittaa, että bakteeria kasvaa kaikilla hajotus-sektoreilla, ja miinus tarkoittaa, että bakteeria ei kasva maljalla ollenkaan. Tämä mittaustapa toimii tutkimuksessamme, sillä halusimme mitata bakteerien määrän vähenemistä proteesin pinnalta kunkin puhdistusmetodin vaikutuksesta. Kyseinen mittari antoi meille testiin tarvittavat tulokset, joista pystyimme päättämään puhdistusmetodien bakteereita vähentävän vaikutuksen.

Taulukko 1. Taulukko testattavista aineista ja menetelmistä

*Osonoitu vesi =otsonaattorilla tuotettua otsonia sekoitettuna harveteen Nitradinen, isoukento ja suolan kanssa käytetään testattua vettä

Pohjemetodi (A,B,C,D,E,F)	yht:	Menetelmä	yht:	näytteet kpl:
A	5	Nitradine mekaaninen harjaus 1,5 min sisäpuolelta ja 1,5 min ulkopuolelta upottaminen nesteeseen ohjeen mukaan 15 min	3	15
B	5	IsiDent -proteesipuhdistusaine +50% aine valmistajan suosituksesta 20 min mekaaninen harjaus 1,5 min sisäpuolelta ja 1,5 min ulkopuolelta	4	20
C	5	Mekaaninen harjaus tislattua vedellä +otsonoitu vedellä +otsonoitu 9 min	5	25
D	5	Ultraäänilaite + Fairy 30% liuos +ultraäänikäsitteily tislatussa vedessä 3 min +Fairy ultraääniliitessä 7 min +20 min	4	20
E	5	suola (30% suolaliuos) suolaliuoskäsitteily, lasi pöydällä, suojattuna 10 min +suojattuna 20 min +ultraäänilaite 10 min +ultraäänilaite 10 min	5	25
F	5	Kontrollinäyte Näyte proteesista ensin ja toinen näyte 20 min kuluttua samasta kohdasta	3	15
yhteensä:	30		yht:	120

Kuvateksti: Puhdistustestin mittareina käytettiin ravintorikkailla verimaljoilla kasvavia bakteeripesäkkeitä, joiden määräsuhteiden muutosta tarkasteltiin visuaalisesti

Nitradine (BonyF)								
hlö ID	Proteesi nro	ylä-/alaproteesi	Testiryhmä	1. näyte (ennen puhdistusta)	2. näyte (+ mekaaninen harjaus 1,5 min sisäpuolelta ja 1,5 min ulkopuolelta)	3. näyte (+ upottaminen nesteeseen ohjeen mukaan 15 min)		
11	1005	ylä	A	+++	+++	-		
12	1004	ylä	A	++	++	-		
13	1003	ala	A	+++	+++	-		
13	1002	ylä	A	+++	++	-		
14	1001	ylä	A	+++	++	+		

IsoDent -proteesipuhdistusaine								
hlö ID	Proteesi nro	ylä-/alaproteesi	Testiryhmä	1. näyte (ennen puhdistusta)	2. näyte (+ upottaminen nesteeseen ohjeen mukaan 20 min)	3. näyte (+ 50% aine myyjän suosituksesta 20 min)	4. näyte (+ mekaaninen harjaus 1,5 min sisäpuolelta ja 1,5 min ulkopuolelta)	
5	1009	ala	B	++	++	+	+	
5	1010	ylä	B	++	++	+	+	
6	1007	ala	B	+	-	+	-	
6	1008	ylä	B	+	puuttuu	+	-	
7	1006	ylä	B	++	+	+	+	

Mekaaninen harjaus tislattulla vedellä +otsonoidulla vedellä									
hlö ID	Proteesi nro	ylä-/alaproteesi	Testiryhmä	1. näyte (ennen puhdistusta)	2. näyte (+ mekaaninen harjaus 1,5 min sisäpuolelta ja 1,5 min ulkopuolelta)	3. näyte (+ 1,5 min sisäpuolelta ja 1,5 min ulkopuolelta)	4. näyte (+ otsonoitu vesi 1 min)	5. näyte (+ otsonoitu vesi 9 min)	
18	1011	ala	C	+++	+	+	++	+	
18	1012	ylä	C	+++	+	+	+	+	
19	1014	ylä	C	++	+	+	+	+	
20	1013	ylä	C	+++	++	++	+	+	
21	1015	ylä	C	++	+	+	+	++	

Ultrasonic +Fairy 30% liuos								
hlö ID	Proteesi nro	ylä-/alaproteesi	Testiryhmä	1. näyte (ennen puhdistusta)	2. näyte (+ ultrasonic tislattulla vedellä 3 min)	3. näyte (+ Fairy ultrasonic-issa 7 min)	4. näyte (+ Fairy ultrasonic-issa 20 min)	
15	1016	ala	D	+++	++	-	-	
15	1017	ylä	D	+++	++	+	-	
16	1018	ylä	D	++	+	+	+	
16	1019	ala	D	++	++	+	+	
17	1020	ylä	D	+++	++	-	-	

Vasemmalla tulokset proteeseittain.
Taulukot puhdistusmetodeittain.

Tulokset

Toiveemme opinnäytetyössä oli myös löytää proteesien puhdistukseen mahdollisimman ekologinen, edullinen ja hoitajien näkökulmasta helppo ratkaisu. Toivoimme että suola, jossa bakteerit eivät yleisen tiedon mukaan viihdy, olisi tuonut ratkaisun ongelmaan. Näin ei kuitenkaan ainakaan testimme lyhyen suola-altistuksen aikana käynyt. Tästä voisi jatkaa tutkimusta, esimerkiksi pidentämällä altistusaikaa suolassa tunteihin tai yösäilytykseen. Suola ei kuitenkaan testissämme pärjännyt puhdistusmetodinakaan.

Nitradine oli testimme selkeä voittaja, se oli ehdottomasti tehokkain puhdistaja. Se poisti bakteerit 4/5 proteesista. Proteesi, johon jäi vähän bakteereja, oli ollut kuukauden puhdistamatta potilaan suussa, joten tulos oli senkin kohdalla merkittävä puhdistumisen osalta. Nitradinea käytettiin testissä valmistajan ohjeen mukaisesti, eli mekaaninen harjaus ja 15 minuuttia liuoksessa.

Otsonoidun veden lähes olematon vaikutus bakteereihin oli yllätys testissämme. Mekaanisen harjauksen jälkeen suoritettu otsonoituun veteen upottaminen ei vaikuttanut bakteerimääriin testimme mukaan millään tavalla. Otsoni haihtuu hyvin pian ilmaan sen jälkeen, kun se on päästetty hanasta. Hammasproteesien puhdistamista valuvan otsoniveden alla ei kuitenkaan

kehoitettu kysytyämme asiasta otsonilaitteen jälleenmyyjältä vaan suositukseksi annettiin proteesin upottaminen otsonivesilasiin muutamiksi minuuteiksi. Tulosten perusteella päätelimme, että otsonin määrä seisovassa vedessä olisi riittämätön puhdistamaan proteesia. Otsoni puhdistanee veden, mutta proteesin puhdistamiseen se on riittämätön keino. Otsonoidun veden käyttö proteesien puhdistusmenetelmänä kaipaisi lisää tutkimuksia.

Olisi myös ollut mukavaa, että suomalainen IsoDent -proteesipuhdistusaine olisi pärjännyt puhdistusaineena paremmin myös käyttöohjeessa mainitulla n. 7-10 % liuossuhteella. Puhdistuvuutta kuitenkin näkyi 50 % liuossuhteella. Valitsimme IsoDent -proteesipuhdistusaineen suomalaisuutensa vuoksi. Toinen vaihtoehto olisi ollut laajasti käytössä oleva Corega-Tabs. Siitä kuitenkin on tehty ulkomailta useita tutkimuksia, joten jätimme sen tahallisesti pois testistä. Corega-Tabs ei tutkimusten mukaan tehoa mikrobeihin.

Olimme myönteisesti yllättyneitä, että Fairy yhdistettynä ultraääni-puhdistukseen pärjäsi testissä hyvin, sillä sitä käytetään yleisesti ham-

maslaboratorioissa proteesien puhdistamiseen. Tätä yhdistelmää voisi hyödyntää enemmän myös vanhusten pitkäaikaishoitolaitoksissa, sillä se säästäisi hoitajien aikaa: heidän ei tarvitsisi käsin harjata niin kauaa proteeseja, ja riski niiden putoamisesta sekä rikkoutumisesta harjauksen aikana vähenisi. Ultraäänikäsitteilyn jälkeen, huuhtelun lisäksi, proteesit olisi kuitenkin hyvä käydä läpi harjalla, sillä ultraäänilaitehan irrottaa likaa, mutta ei siirrä sitä pois pinnalta. Joten lika täytyy vielä siirtää harjalla ja huuhtelulla pois proteesin pinnalta.

Puhdistustestin tulokset antoivat viitteitä siitä, että proteesit tarvitsevat puhdistukseen mekaanista puhdistamista, sillä kaikki puhdistusmenetelmät, joihin mekaaninen puhdistaminen oli yhdistetty, pärjäsivät testissä hyvin, kun taas pelkkä 30% suolaliuokseen upottaminen ei tehonnut bakteereihin. Nitradine-tabletissakin poreet hoitavat jollain tasolla mekaanisen puhdistuksen. Jos käytössä on heikommin bakteereja tuhoava puhdistusaine, mekaanisella puhdistuksella voi vaikuttaa huomattavasti puhdistustehoon. Biofilmin muodostama kalvo suojaa mikrobeita, jolloin pelkkä aine ei riitä puhdistamaan proteesia, vaan tarvitaan mekaanista puhdistamista. Samankaltaisia tuloksia ovat antaneet vastaavanlaiset puhdistustutkimukset Taiwanista ja Belgiasta.

Control group								
hiö ID	Proteesi nro	ylä-/ala-proteesi	Testiryhmä	1. näyte (1. näyte heti)	2. näyte (2. näyte heti samasta kohdasta)	3. näyte (näyte 20 min kuluttua samasta kohdasta)		
21	1026	ala	F	+++	++	++		
22	1027	ylä	F	+++	+++	+++		
22	1028	ala	F	++	+++	+++		
23	1029	ala	F	++	+	-		
23	1030	ylä	F	+++	++	++		

Suola (n.30% suolavesiliuos)								
hiö ID	Proteesi nro	ylä-/ala-proteesi	Testiryhmä	1. näyte (ennen puhdistusta)	2. näyte (+ suolaliuos käsittely, lasipöydällä, suojattuna 10 min)	3. näyte (+ suolaliuos käsittely, lasipöydällä, suojattuna 20 min)	4. näyte (+ ultrasonic 10 min)	5. näyte (+ ultrasonic 10 min)
7	1025	ala	E	-	+	+	+	+
8	1023	ala	E	+++	+	++	++	+
8	1024	ylä	E	++	++	++	+++	+
9	1022	ylä	E	+++	++	++	+++	+++
10	1021	ylä	E	++	++	++	++	++

Proteesipiiri

Koulun innovaatio-projektia varten ryhmämme nimesi itsensä "Proteesipiiriksi" ja suunnitelmaksi laadittiin ajankohtaisen esityksen kokoaminen vanhusten suun ja proteesien hoidosta ja sen esittäminen puhdistustestiin osallistuneelle Esperi Hoivakoti Tilkalle. Esitykseen koottiin materiaalia, jonka koettiin hyödyttävän hoitajia suun ja proteesien puhdistamisessa. Esitys koostui opinnäytetyön puhdistustestin tuloksista sekä esitetiä löydösten ja haastattelujen avulla tuotetusta tiedosta. Lisäimme esitysten havainnollisuutta näyttämällä kipsimallin päällä olevia esittelykappaleita erilaisista proteeseista. Hoitajat ja keikkatyöläiset saivat tutkia niitä ja kokeilla muun muassa niiden irrottamista mallilta. Innovaatio-projektiin liitettiin myös proteesin hoidosta ja sen tärkeydestä kertova painettu infomateriaali sekä hoitokoteihin suunniteltu

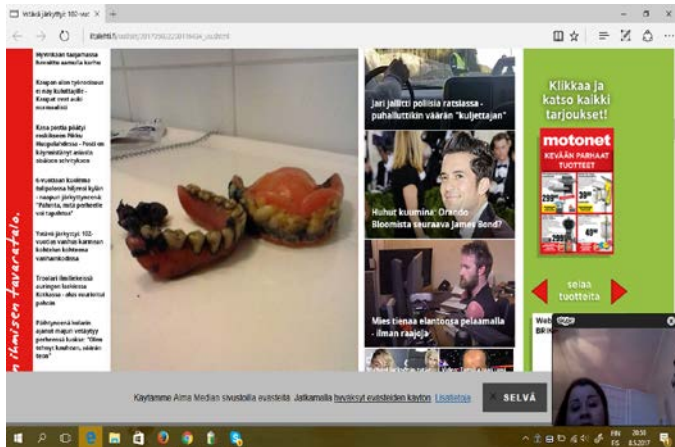

suunhoitokortti, jonka oli tarkoitus helpottaa hoitajien ja keikkatyöläisten sekä omaisten yhdenmukaista, laadukasta ja yksilöllistä hoidon toteuttamista.

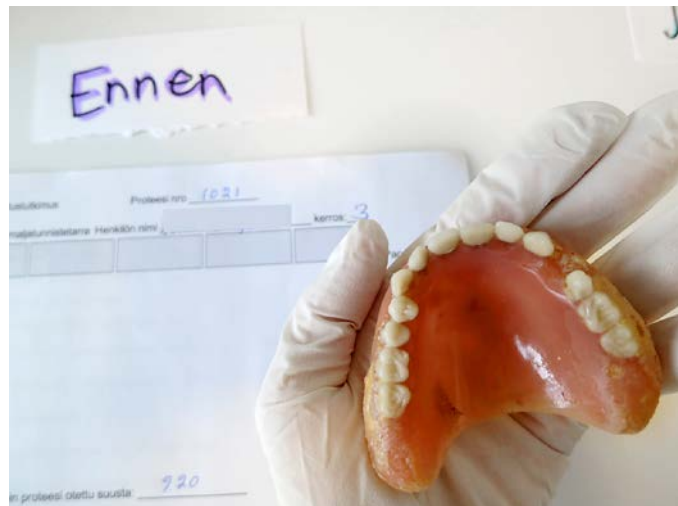
Muuhemmin Proteesipiiri on käynyt Turun AMK:ssa luennolla puhdistustestin tuloksista suuhygienistiopiskelijoille hammasproteesikurssin päätteeksi, sekä hampaantekijöille Himoksella kevätluentopäivillä 2017.

Suunhoitokortin tiedoston voi tilata lähettämällä viestiä osoitteeseen proteesipiiri@gmail.com. Suunhoitokortti on maksuton.

Opinnäytetyö "Irrotettavien hammasproteesien puhdistusmenetelmät" on luettavissa kokonaisuudessaan www.theseus.fi

Iltalehden kuva 2.5.2017 hoitokodin asukin puhdistamat-
tomista proteeseista. Tästä näemme että suuhun katso-
misen ja proteesien puhdistamisen muistutuksen tärkeys
on nykypäivää.

Valitettavan usein tällaisia proteeseja tulee vastaan
hoitokotien asukkailla.

HAMMASTEKNIKKO.FI - UUTISIA JA TIEDOTTEITA

SUUNHOIDON VALINNANVAPAAUS - UHKA VAI MAHDOLLISUUS?

Sote-uudistus tarkoittaa suunhoidossa sitä, että maakunnat alkavat järjestää julkisesti rahoitetut suunhoidon palvelut. Samalla yksityiset tuottajat voivat tulla entistä vahvemmin mukaan tarjoamaan palveluja. Käyttöön otetaan myös asiakassetelit, joilla voi saada vaikkapa hammasproteettista hoitoa. Asiakas valitsee - maakunta korvaa tuottajalle kulut.

Suunhoidon palvelujen kysyntä ei tule vähenemään. Tästä pitää huolen suomalaisten aikuisten kantama perimä paljon paikatusta hampaista ja iensairauksien runsas hoidon tarve. Tarvitaan monituottajamallia ja kaikkia palveluntuottajia.

Anne Nordblad, lääkintöneuvos STM

Lue lisää STM Muutoksessa-blogi

TIEDOTE: HAMPAAT EIVÄT ODOTA NELJÄÄ VUOTTA

Suomalaisten suun terveydenhoidon järjestäminen on osa sote-uudistusta. Terveyspalvelujen valinnanvapautta koskevan lakiesityksen mukaan asiakas voi valita suunhoidon yksikön vuoden 2022 alusta eli vuosi muuta terveydenhoitoa myöhemmin. Esityksen mukaan nykyisten terveyskeskusten rinnalle tulee yksityisiä hammaslääkärin vastaanottoja tuottamaan julkisia palveluja.

Moni palveluiden järjestämiseen liittyvä asia on vielä auki. Yksi asia on kuitenkin varma: hampaat eivät odota neljää vuotta, vaan suunterveydestä kannattaa pitää huolta joka päivä. Sen varmistamiseksi tarvitaan kolme yksinkertaista asiaa:

- *terveelliset ravintotottumukset
- *hampaiden harjaus kahdesti vuorokaudessa fluoritahnalla
- * säännölliset hammaslääkärintutkimukset

Koska sote-uudistuksen sisällöstä ei ole vielä varmuutta, epätietoisuus on näkynyt myös hammaslääkärin vastaanotoilla.

- Osa potilaista on lykännyt tarpeellisia hoitoja eteenpäin, koska on luullut muutoksen tapahtuvan aivan kohta ja että hoito olisi tulossa jopa maksuttomaksi. Maksutonta aikuisten hoito ei tule jatkossakaan olemaan, vaan potilas maksaa todennäköisesti vähintään saman verran kuin nykyisestä suun terveydenhoidosta terveyskeskuksissa, sanoo Hammaslääkäriliiton toiminnanjohtaja Matti Pöyry.

Hammaslääkäriliitto on painottanut, että uuden järjestelmän tulee tukea hyvää suun sairauksien ennaltaehkäisyyn ponnostavaa hoitoa. Hoidon tulee myös olla kaikkien kansalaisten saavutettavissa.
Suomen Hammaslääkäriliitto / Tiedote 8.11.2017

ÄLÄ TEE TÄTÄ KOTONA!

Sain viime vuoden keväällä hätäntyneen soiton henkilöltä, jolle oli tullut ylitsepääsemättömiä ongelmia hampaitensa kanssa. Tohtori oli joutunut ottamaan ylhäältä pois kolme hammasta. Kaksi niistä oli ollut edessä. Lääkäri laittoi väliaikaisen sillan eteen, jotta rouva kehtasi käydä ihmisten ilmoilla.

Kuva 1. Väliaikainen silta kinnitettynä.

Kyseessä oli seitsemänkymppinen nuorekas sukulaisnainen, jolle olin jo aikaisemminkin tehnyt pari metallokeramista siltaa ja alakerran rankaproteesin.

Tapaukseen syvällisemmin perehdyttyäni selvisi, että etualueelle pitää tehdä silta ja lisäksi rangat sekä ylös että alas. Hammaslääkäri oli minulle entuudestaan tuntematon, mutta keskustellessamme tapauksesta hän osoittautui hyvin myötämieliseksi erilaisille ratkaisuille. Sain siis itse suunnitella kokonaisuuden. Yläpuolelle tulisi viiden hampaan zirkonia-runkoinen silta, jossa 1-2 korvaisi menetettyä hammasta. Sillan lisäksi yläleukaan tehtäisiin rankaproteesi, jossa olisi vasemman puolen premolaarit ja kuutonen. Alaleukaan tehtäisiin vapaa-päätteinen rankaproteesi.

Kokonaisuutta pohtiessani yläkolmoseen tuleva pinne ei olisi kovin esteettinen ja rupesin miettimään ratkaisua, jossa näkyvän pinnan voisi korvata muulla tavalla. Koska kyseessä oli aukkoinen hammaskaari ja takana melko hyväkuntoinen molaari, niin siihen saisi tehtyä tukevan jäykän rakenteen. Erikoiskiinnikkeellä - mutta miten sen saa kiinni zirkoniaan. Käytössäni oli Sironan Inlab MC XL jyrsin ja siihen kuuluva suunnitteluohjelma.

Ohjelmasta löytyi attachmentin suunnittelu-osio. Tein ohjelmalla kolmosen jatkeeksi patriisin, jonka muotoilin mahdollisimman vahvaksi ja korkeaksi (kuvat 2. ja 3.) Hampaalle patriisin juureen tuleva pinta jäi zirkonialle. Se piti olla patriisin kanssa yhdensuuntainen, jotta tuleva matriisi liukuisi tasaisesti koko pinnan mitalla (kuva 3.). Materiaali kestäisi myös patriisin hankausta

Kuvat 2 ja 3. Patriisi jyrsettynä zirkoniasta.

paremmin, kuin jos se kerrostettaisiin vaikka osittainkin posliinista. Suunnittelussa piti ottaa huomioon myös patriisin päälle myöhemmin tehtävän matriisin koko, koska niiden tulisi kokonaisuutena sopia tulevan proteesihampaan sisään piiloon. Kaiken tämän lisäksi piti huomioida myös tulevan rangan sisäsovitussuunta.

Sillan runko sintrattiin ja todettiin suussa hyvin istuvaksi. Seuraavaksi poltin rungolle posliinit normaaliin tapaan. Valmiin sillan patriisin päälle valoin pehmeästä kullasta matriisiosan, johon tuli kiinnikevarsi rangalle. Muotoilin matriisin zirkonian päälle kytkentäakryylista, joka piti muotonsa ja oli helppo valaa burnoutina. Koska patriisin koko ja muoto olivat yksilöllisesti muotoillut, ei niihin ollut saatavilla valmiita matriisiosia. Matriisi kannatti tehdä jo tässä vaiheessa valmiiksi, jolloin sen tarkka sovittaminen patriisiin oli helppoa. Toki epäröin, että olisikohan kulta liian kova materiaali vastapinnaksi zirkonialle. Pitäisikö näiden kahden pinnan välissä olla jonkinlainen "iskunvaimennin". Koska patriisin muoto oli kuitenkin yksilöllisesti suunniteltu, ei siihen ollut saatavil-

Kuva 4. Työmallin metallinen patriisi.

Kuva 5. Matriisi kytkettynä suussa rankaan.

la valmista matriisia vaihdettavine sisäosineen. Tämän jälkeen hammaslääkäri sementoi sillan paikalleen ja otti leuoista tarkkuusjäljennökset rankoja varten.

Ajattelin, ettei jäljennökseen valettu kipsipatriisi tulisi kestämään eri vaiheissa tehtyjä sovituksia ja siksi valoinkin tämän osan hampaasta Fantom-metallista. Olin ottanut sillan patriisiosasta jo aiemmin tarkkuusjäljennöksen, ennakkoiden mahdollista jäljennösvirhetä ja niinhän se oli, että jäljennös oli päässyt osittain repeämään juuri kriittisestä kohdasta. Otin aiemmin ottamastani jäljennöksestä vahamallin, valoin sen ja se sopi täydellisesti hammaslääkäriin ottamaan vastaavaan jäljennöskohtaan. Laitoin metalliosan jäljennökseen

ja valoin muun osan erikoiskovaan kipsiin. Näin sain mallin, jossa patriisi oli korvattu kestäväällä metallilla (kuva 4.).

Rankoja suunnitellessani yläpuolen sovitussuunta piti määrittää kolmosen jatkeena olevan patriisin mukaan. Tässä tarvittiin vähän tuuria, sillä sovitussuunnan määrittäminen siltaa suunniteltaessa ei ollut kovinkaan yksiselitteistä. Pinteidен allemenot määrittyivät kuitenkin hyvin patriisin suuntaisiksi. Hammaslääkäri sovitti rangat ja kytki suussa matriisin rankaan (kuva 5.), jolloin saatiin aikaan mahdollisimman hyvä istuvuus. Tässä vaiheessa klinikon on oltava erityisen huolellinen, sillä jos kytkentäakryyliä pääsee kiinnikkeen saumaan tai sen alle, niin työn irrottaminen on lähes toivotonta.

Ranka kytkettyine matriiseineen istui myös kipsimallilla, enkä missään vaiheessa enää irrottanut matriisin kytköstä. Lopulliseen työhön jäi kytkökseen vähän punaisempaa akryyliä, mutta se ei näkynyt ulospäin. Hammasasetteluja ja lopullista valmistusta tehdessäni työmalli patriiseineen pysyi ehjänä (kuva 6.), koska kriittinen osa oli valettu metallista. Jos matriisi olisi jostain syystä kuitenkin irronnut, olisi se ollut helppo asentaa uudelleen paikalleen ehjälle patriisille.

Rangat menivät valmiina hammaslääkärille (kuva 7. ja 8.) ja palaute oli kannustava. Ranka istui hyvin ja retentio oli mainio ilman pinnettä. Istuvuus ja retentio olivat niin hyvät, että kun rouva otti rangan ensimmäistä kertaa pois, ei hän saanut sitä enää itse paikalleen. Jälkitarkastuksessa hammaslääkäri antoi lisäopastusta rangan paikoilleensovituksessa ja parin viikon kuluttua se onnistuikin jo rutiininomaisesti.

Tekijän huomautus: alaleuka on protrusiossa ja siksi auki taka-alueelta (teksti kuuluu kuvaan 8)

Älä tee tätä kotona. Miksi? En minäkään olisi tehnyt, jos kysymyksessä olisi ollut maksullisena palveluna tehty työ anonymille asiakkaalle. Tässä tapauksessa tunsin hyvin henkilön ja olin tietoinen siitä, että purentavoimat olisivat välillä irrotettava osaproteesi vastaan osaproteesi. Tällöin kiinnikkeeseen kohdistuva voima olisi paljon heikompi, kuin omassa hampaissa. Työtä suunnitellessani otin kuitenkin huomioon, että jos patriisi jostain syystä pettäisi, niin proteesiin voisi siinä tapauksessa lisätä pinteän. Huomioin asian työtä tehdessäni ja tein rankaan palatinaalisen tuen myös kolmoseen (kuva 5.). Kolmosen labiaalisessa muotoilussa piti ottaa myös huomioon mahdollisen pinteän retentio. En uskaltaisi antaa työlle minkäänlaista takuuta, paitsi henkilökohdaisen. Jos ei kestä, niin teen uuden. Hammaslääkäri luonnollisesti ottaisi uusinnasta normitaksan.

Proteesit ovat olleet nyt puolitoista vuotta käytössä, ongelmitta.

Pohdintaa

Jokainen voi miettiä mielessään omaa ratkaisua tämänlaatuiseen tapaukseen ja tiedän, että niitä on siinä kuin tekijöitäkin. Nopein, halvin ja ehkä järkevinkin tapa olisi

Kuva 6. Työmalli säilyi ehjänä koko työn ajan.

Kuva 7. Rangat valmiina.

ollut jättää matriisit ja patriisit omaan arvoonsa, tehdä normaali silta ja rankaan pinne. Niin tämäkin hammaslääkäri olisi varmaan asian ratkaissut, normaalisti.

Kun nyt tehtiin kuitenkin näin, niin mitä olisi voinut tehdä toisin. Sen patriisin olisi voinut valaa suoraan kipsiin, mutta mitä sitten, jos kaikki vaiheet eivät olisi menneetkään ihan putkeen. Olisiko sen voinut ratkaista jotenkin toisin? Tai olisiko tarkkuuskiinnike voinut olla toisenlainen. Sillan piti olla kuitenkin zirkoniasa.

Miksi matriisi oli kultaa? Pohdiskelin muitakin vaihtoehtoja, mutta pehmeä kulta vaikutti tässä tapauksessa parhaalta.

Kustannusten kanssa kun pelataan, niin rouvalle tämä tuli maksamaan sen, mitä lääkäri määrää. Minä tein työni sukulausrakkaudesta ja kullan osuus oli noin 8% asiakkaalle koituvista kustannuksista, Jos minä olisin laskuttanut normaalin taksan, niin kullan prosentiosuudeksi olisi tullut n. 3-4%.

Jos tällainen tilaus, jossa haluttaisiin nimenomainen konstruktio, tulisi laboratorioon, niin mitä tekisit? Ottaisitko haasteen vastaan, kilauttaisitko kaverille ja heittäisit pallon eteenpäin, vai kieltäytyisitkö työstä kokonaan. Tilajallehan voi aina sanoa, että ihan järjetön, en tekisi tuollaista edes äidilleni.

Itse kai minunkin on taas häntäni nostettava ja sanottava, että hyvän koitin tehdä, mutta priimaa pukkasi. Saman totesi hammaslääkäri.

Heimo Lehtimäki

Hammastekniikan lehtori, emeritus

Kuva 8. Koko työ valmiina suussa.

Hammasteknisen alan rakennekartoituskysely on tulossa!

Hammasteknisen alan järjestöjen yhteistyönä on tarkoitus toteuttaa lähiaikona puhelinkysely, joka on suunnattu erikoishammasteknikoille ja hammaslaboratorio-omistajille tai vastaaville hammasteknikoille.

Lähitulevaisuudessa toteutettavassa puhelinkyselyssä on tarkoituksena kartoittaa jäsenistön ja kentän tarpeita, toimintaa sekä kerätä mielipiteitä.

Miten ja minkälaisilla työvoimalla ja järjestöjäsenyyksillä yksiköissä toimitaan?

Mistä potilaat tai hammastekniset työt tulevat? Pitäisikö järjestöjen toimintoja jotenkin yrittää yhdistää?

Mitä järjestöiltä kaivataan?

Tässä joitakin puhelimitse kysyttäviä kysymyksiä:

Yrittäjälle, EHT:lle tai vastaavalle hammasteknikolle kohdennettuja kysymyksiä

1. Miten työsi jakautuvat prosentuaalisesti hammaslääkäri- ja erikoishammasteknikon töiden välillä.

HLL -työt _____%

EHT -työt _____%

2. Onko sinulla työntekijöitä?

KYLLÄ _____

Montako yht. _____

Hammastyöntekijöitä _____

Hammaslaborantteja _____

Hammasteknikoita _____

Erikoishammasteknikoita _____

Muita _____

Ei _____

3. Oletko jonkun hammasteknisen alan järjestön jäsen (SHTS, EHTL, HlabL, Mestarit, Pro)

4. Oletko Suomen yrittäjien jäsen?

KYLLÄ _____ EN _____

Jos kyllä, niin oletko käyttänyt palveluja?

KYLLÄ _____ JONKINVERRAN _____ EN _____

5. Jos et ole suoraan Suomen Yrittäjät ry:n jäsen, haluaisitko hammasteknisen alan liiton jäsenyydellä myös SY:n palvelut (esim. hankintakilpailutus, perintäasiat, työsuhdeasiat, yhteydet viranomaisiin)?

KYLLÄ _____ EN _____

6. Näkisitkö tarpeelliseksi, että liitoilla olisi yhteinen palkattu toiminnanjohtaja hammasteknikkojen ja erikoishammasteknikkojen asioiden hoitamisessa (esim. hankintakilpailutus, perintäasiat, työsuhdeasiat, yhteydet viranomaisiin)?

KYLLÄ _____ EI _____

7. Pitäisikö Hammaslaboratorioliitto ja Erikoishammasteknikkoliitto yhdistää?

KYLLÄ _____

Ei _____

EN TIEDÄ _____

8. Pitäisikö mahdollisimman moni hammasteknisen alan järjestö (HlabL, EHTL, SHTS, Mestarit..) yhdistää?

KYLLÄ _____ EI _____ EN TIEDÄ _____

9. Haluaisitko jatkossa paperilla jäsentiedotteet?

KYLLÄ___ EI___

ERIKOISHAMMASTEKNIKON LISÄKYSYMYKSET:

1. Haluaisitko EHTL:n järjestävän omaa koulutusta vain jäsenistölleen omalla porukalla vai esim. Suomen Hammasteknikkoseuran kevätpäivillä yleisesti?

KYLLÄ___ EI___

2. Nimeä kaksi aihealuetta koulutukselle.

3. Mihin haluaisit EHTL:n panostavan toimintaansa? Nimeä kaksi asiaa.

ODOTA YHTEYDENOTTOA PUHELIMITSE!

Rauhallista joulunaikaa ja onnellista uutta vuotta!

Planmeca Group on tukenut tänä vuonna suomalaista hammaslääketieteellistä ja teknologista yliopistotutkimusta ja -opetusta. Olemme tukeneet myös rauhantyötä tekemällä lahjoituksen rauhannobelisti, presidentti Martti Ahtisaaren perustamalle konfliktinratkaisujärjestölle CMI:lle.

Lämmin kiitos asiakkaille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta!

www.plandent.fi

Vuosisadan vaihteen tienoilla hammaslääkärin lukumäärä maassamme kasvoi kohtalaisen hitaasti. Samaa voidaan sanoa hammasteknikoista jo siitä yksinkertaisesta syystä, että hammaslääkärin teknillisenä apulaisena toimiminen muodosti lähes ainoan tien ammattiin pääsemiseksi. Edellä olevista veteraanien muistelmista saa selvän käsityksen siitä, kuinka vuosisatamme alussa päästiin hammasteknikoksi samoin siitä, millä tavoin hammaslääkärit vähitellen kyllästyivät perustamiinsa laboratorioihin ja myivät niitä kouluttamilleen tekniikoille. Siitä, kuka silloin toimineista hammasteknikoista ensimmäiseksi muuttui laboratorionomistajaksi, eivät kirjoittajan käytettävissä olevat tiedot kerro. Ehkä se oli Suomen Hammasteknikkojen Seuran syntysanojen lausuja Yngve Raij, ehkä Kaarlo J. Väänänen, joka perusti oman laboratorion Viipuriin v. 1916. Muita noiden aikojen laboratorionomistajista olivat ainakin Gustav Lundell (1919) Hannes Koskinen (1925) ja R. W. Leismaa (1925).

Tapahtumia kuvaavat asiakirjatiedot ovat erittäin vajavaisia ja edes jonkinlaisen käsityksen saamiseksi yhteistyön syntymiseen johtavista syistä, on paneuduttava äkkiä ja yllättäen palkkalaisesta itsenäiseksi yrittäjäksi muuttuneen hammasteknikon ajatusmaailmaan. Oikeastaan hänelle oli selvää vain se, että laboratorio kuului hänelle. Kaikki muu oli enemmän tai vähemmän hämärän peitossa. Jopa siinä määrin, että hammasteknikko ammattina oli tuntematon eikä sitä virallisesti tunnustettu olemassaolevaksi. Moni laboratorion omistajaksi ”joutunut” tai ”päässyt” hammasteknikko oli ilmeisesti vailla liiketaloudellista koulutusta, taksapolitiikka oli sekava jokaisen laboratorion omistajan noudattaessa omia taksojaan. Oli selvää, että ainoa ryhmä, jolle vallitseva kaootinen kilpailutilanne toi hyötyä, oli hammaslääkärit. Eikä kysymyksessä ollut mikään hetkellinen vaiva, vaan siemen tulevien vuosikymmenien vaikeuksille.

Vaikka Suomessa ei 1920-luvun alussa ollut

kaan kuin nelisenkymmentä hammasteknikkoa, eivät heistä kaikki kuitenkaan saaneet omaa laboratorioitaan, vaan osa heistä jäi niihin laboratorioihin, joita sitkeimmät hammaslääkärit yhä ylläpitivät, osan siirtyessä uuden työnantajan palvelukseen sellaisissa tapauksissa, joissa laboratorioissa oli ollut useampia tekniikoita tai, joille koitui osakseen riittävän monta hammaslääkärinä tilausten lähettäjinä, että kannatti palkata lisähenkilökuntaa. Sekava tilanne oli luonnollisesti kiuasallinen näillekin tekniikoille ja yhteistyöhön ryhtymisen tarve leijui ilmassa. Liiton alkuaikojen toimintaan erittäin ratkaisevasti vaikuttanut ja sittemmin sen kunniapuheenjohtajaksi kutsuttu Emil Railio totesi kerran, että jo vuosina 1918–1919 siis kansalaissodan jälkeen Yngve Raij yritti saada aikaan yhdistystoimintaa hammasteknikoiden välille.

Totuus on kuitenkin se, että varsinaisen syysäyksen hammasteknikkojen järjestötoiminnan syntymiselle antoi jo v. 1916 silloinen hammasklinikan opettaja, professori Avelan, joka jossakin julkisessa tilaisuudessa kehoitti hammasteknikoita perustamaan yhdistyksen ja lupasi sekä avustaa asian alkuunpanossa että liittyä yhdistyksen jäseneksikin. Tämä kipinä sytytti hammasteknikkojen keskuudessa yhdistymisen aatteen, mutta ensimmäiset tositimet eivät suinkaan tapahtuneet pääkaupungissa, vaan Viipurissa toukuussa 1917. Sikäläiset hammasteknikot kokoontuivat ilmeisesti hammasteknikko J. K. Elmisen aloitteesta pohtimaan asiaa ja päättivät perustaa ”Hammasteknikkojen yhdistyksen perustavan Toimikunnan”, jonka nimissä lähti maan hammasteknikoille toukuussa 1917 seuraava kirje:

”Arvoisa kansalainen.

Senjohdosta ettei Suomessa tietääksemme toimi minkäänlaista ammattialaamme käsittelevää yhdistystä, olemme me Viipurin hammasteknikot päättäneet perustaa koko Suomea käsittävän hammasteknikkojen ammattiyhdistyksen.

Tällaisen ammattiyhdistyksen hyödyllisyydestä ei liene tarpeellista tässä lähemmin selostaa, sillä yksin jo nykyaika ja yhteiskunnalliset edistyspyrkimykset velvoittavat meitäkin jo järjestäytymään.

Myötäliittäen yhdistyksen perustamista koskevan kyselykaavakkeen, pyydämme Teitä sen täytettynä ja mahdollisilla lisähuomautuksilla varustettuna hyv. ensitilassa, eli viimeistään kesäk. 1 p:ään mennessä palauttamaan osoitteella: Teknikko J. K. Elminen, Viipuri, Aatun katu 7. Siinä tapauksessa, että paikkakunnallanne on mahdollisesti toisiakin tämän ammattialan harjoittajia, pyydämme Teitä kohteliaimmin myötäseuraavan kyselykaavakkeen heillekin esittämään.

Kunnioittaen:

Hammasteknikkojen yhdistyksen
perustava Toimikunta
Viipurissa toukok. 1917”

Eivät olleet pääkaupunkilaisetkaan »Pekkaa pahempia», eli lähes samanaikaisesti oltiin Helsingissäkin liikkeellä samoissa merkeissä. Vanhoja tietolähteitä tutkittaessa asian ratkaisi Viipurin hyväksi v. 1935, silloin jo 10 vuotta toimineen alan järjestön puheenjohtaja Lauri Nykänen, joka katsauksessaan järjestön 10-vuotistoimintaan kertoo sekä »kipinäheittäjästä», prof. Avellanista että viipurilaisten aloitteesta 1917 ensimmäisenä maassamme. Joka tapauksessa J. K. Elminen sai Helsingistä vastauksen edellämainittuun kyselyyn. Kirje on päivätty Helsingissä 23/5 1917 ja kuuluu:

”Arvoisa Herra Elminen Viipuri

Teidän lähettämänne kyselykaavakkeiden johdosta pyydän Helsingin Hammasteknikkojen puolesta lausua seuraavaa:

J. K. Elminen
(oma laboratorio 1903 alk.)

Että meillä on sellaiset aikomukset kun teillä mutta emme ole vielä ehtineet siitä ilmoittamaan maaseutu tovereille.

Meillä oli ensimmäinen kokous Huhtik. 29 päivä jossa päätettiin perustaa yhdistys jonka nimeksi ehdotettiin Suomen Hammasteknikkoyhdistys ja valittiin johtokunta joka laatii sääntöehdot perustavaa kokousta varten jotka ovat jo valmiina osaltaan.

Toukok. 6 päivän kokous hyväksyi säännöt väliaikaisesti, ja päätettiin antaa tieto maaseutukaupunkeihin että jos tahtovat kuulua yhdistykseen eli jos heitä on niin monta että voi tulla kysymys eri osastojen perustaminen mutta se asia jäi vielä avonaiseksi.

Meitä on liittynyt yhdistykseen 22 jäsentä mutta tulee kaikkiaan Helsingistä noin 30 nen paikkeilla.

Viime kokouksessa oli enemmistö sitä mieltä että yhdistys ei ottaisi osaa politiikkaan vaan toimisi ainoastaan ammatillisella pohjalla mutta kun saadaan kaikki valmiiksi niin voidaan nostaa kysymys Suomen Ammattijärjestöön liittymisestä jos niin halutaan.

Myös päätettiin sisäänkirjoitusmaksuksi 2 Sm ja vuosimaksuksi 10 Sm oppilailta 5 Sm.

Säännöille päätettiin hakea laillinen vahvistus sitte kun ne on lopullisesti hyväksytyt. Pöytäkirjat jotka tähän asti ovat tulleet niin ne on Ruotsinkieliset mutta yhdistys päätettiin toistaiseksi pitää kaksikielisenä.

Yleinen kokous tulee pidettäväksi syksyllä että kerittäis saamaan mahdollisimman suuri kannatus ja kaikki ammattimiehet mukaan.

Valmistuksia varten voisin lähettää jäljennökset säännöistä että perustavassa kokouksessa voisitte tehdä mahdolliset muutokset niihin.

I. Manner

Meillä tosin ei ole ollut kyselyne johdosta mitään kokousta mutta en katso tarpeelliseksi että yhdistykseen liittyisi muita kun ammatillaisia.

Koska asia on näin pitkälle jo saatu niin ei suinkaan ole tarpeellista jakaa näitä kaavakkeita minä puolestani voin täyttää yhden Helsingin teknikoitten puolesta.

Perustavasta kokouksesta kyllä ilmoitamme ajoissa. Puheenjohtajan osote on Ruusavillank. 16 E. Ekholm

Toivon onnea ja innostusta uuteen yritykseemme

Kunnioittain

I Manner”

Manner lähetti J. K. Elmiselle myös kyselykaavakkeen täytettynä. Paitsi että hän piti yhdistyksen kotipaikkana ilman muuta Helsingiä ainoana mahdollisena, hän antaa yhden hyvän lisätiedon Helsingissä perusteilla olleesta yhdistyksestä: sen johtokuntaan oli valittu 7 jäsentä.

Viipurilaisten kirjeen liitteenä ollut kyselykaavake oli seuraavanlainen:

”KYSELYKAAVAKE”

1. Kannatatteko yhdistyksen perustamista.
2. Minkälaista nimeä sille ehdotatte.
3. Tulisiko yhdistyksen toimia itsenäisenä, eli jonkun toisen yhdistyksen eli liiton alaosastona.
4. Mitä ehdotatte sen viralliseksi kieleksi.
5. Mitä paikkakuntaa ehdotatte hallinnon (johtokunnan) toimintapaikaksi.
6. Kuinka monta jäsentä hallintoon.
7. Mistä ajasta mihin lasketaan yhdistyksen toiminta ja tilivuosi.
8. Mitä summaa ehdotatte vuotuiseksi jäsenmaksuksi.
9. Sallitaanko yhdistykseen kuulua muitakin kuin varsinaisesti tämän alan harjoittajia.
10. Oletteko itse halukas liittymään yhdistyksen jäseneksi.
11. Mitä aikaa ja paikkakuntaa ehdotatte lähitulevaisuudessa pidettävälle varsinaiselle yleiselle perustavalle kokoukselle.
12. Muita mahdollisia huomautuksia.”

Vastauksia viipurilaiset saivat kohtalaisen runsaasti ja kun ottaa huomioon myös Helsingissä toimivien n. 30 hammasteknikon ja kyselykaavakkeen palauttajien jo silloin osoittaman innostuksen ja valmiuden maamme eri puolilla hammasteknikkojen oman yh-

distyksen perustamiseksi, on historiallinen tosiasia, että hammasteknikkojen ensimmäinen yhdistys: Suomen Hammasteknikkoyhdistys perustettiin jo 6. 5. 1917 ja vain sellainen este kuin Suomen tasavallan itsenäisyysjulistusta seurannut kansalaissota tai vapaussota, millä nimellä sitä kukin haluaa kutsua, siirsi sen toiminnan alkamista ja kiteytymistä.

Kyselyyn vastattiin kirjeellä myös Turusta allekirjoittajina E. Kanerva L. Nykänen ja Aarne Mäntylä. Innostus asiaa kohtaan näytti valtavalta ja tulevaisuuden uskoa antavalta.

Kiitos J. K. Elmisen on arkistossa säilynyt myös ne kaavakkeet, jotka täytettyinä oli palautettu Viipuriin. Niitä on kaikkiaan 8 kpl, lähettäjinä I. Mannerin (30 helsinkiläisen puolesta) lisäksi Maunu Koskinen Joensuusta, Montonen, H. Korva, K. J. Wäänänen ja Elminen Viipurista, Kosti ja Eino Walimo Hämeenlinnasta, Aarne Mäntylä turkulaisten puolesta, Aarne Wuorio Porista, Margareta Öhman ja Oskar Gustafsson Vaasasta ja Taavi Pusa Säiniöstä. He olivat kaikki jokseenkin yksimielisiä tulevan yhdistyksen kotipaikasta, joka olisi Helsinki. Vastanneista antaa porilainen Aarne Wuorio sellaisen mielenkiintoisen tiedon, että helsinkiläisten hammasteknikoiden kokouksesta oli ollut uutinen myöskin sanomalehdissä kysyen viipurilaisilta, ovatko he tietoisia siitä, että pääkaupungissa mahdollisesti ollaan myöskin yhdistyksen perustamispuuhissa ja kehoitti ottamaan asiasta selvää, ettei syntyisi mitään päällekkäisyyttä tai hajaannusta. Lisäksi Wuorio kirjoittaa kaavakkeen alaosassa: ”Muuten olen minäkin jo aikoja sitten kirjoittanut ja ehdottanut omaa liittoa perustettavaksi, mutta kun jouduin H:gistä tänne, niin on se jäänyt.”

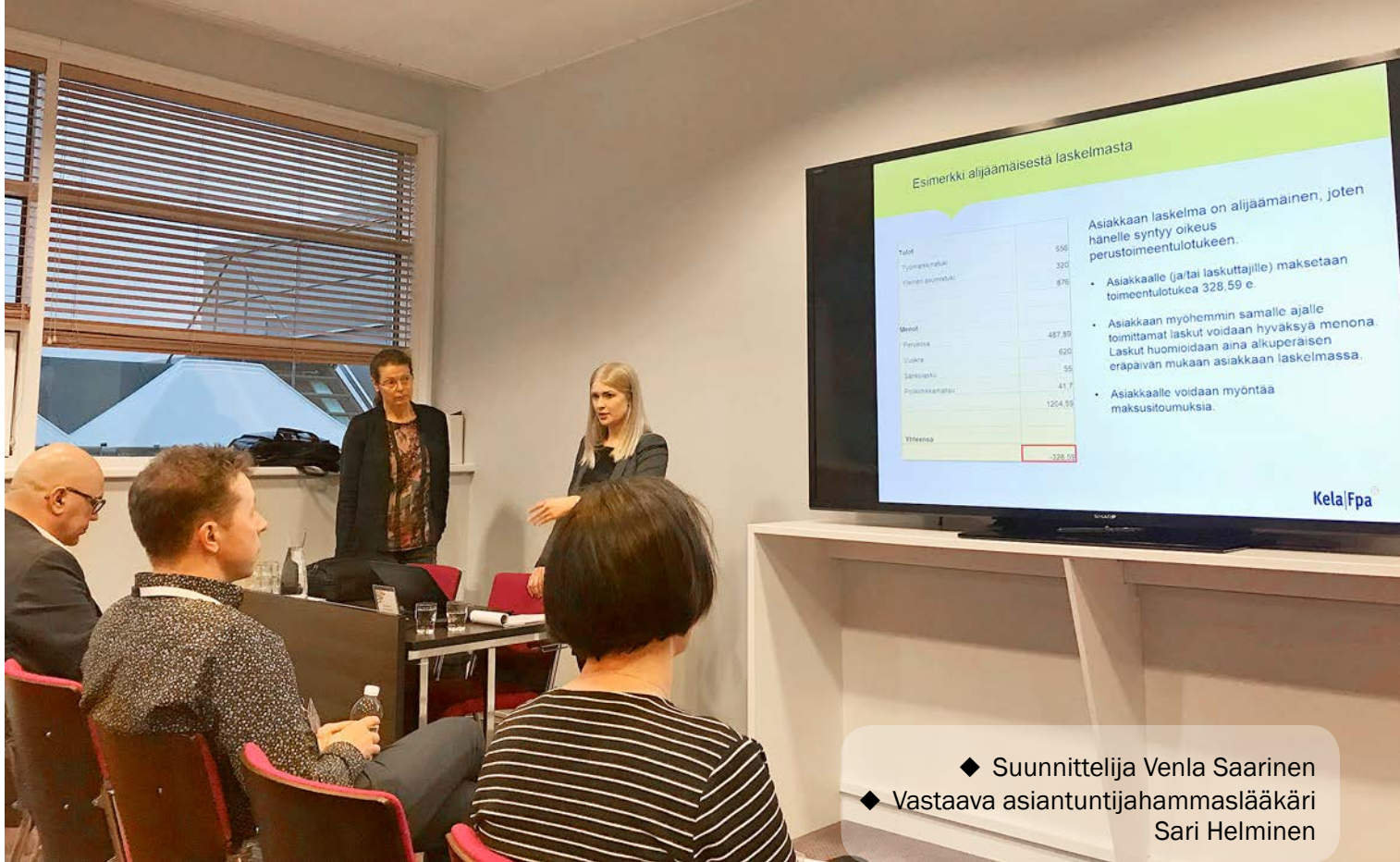
”Kipinäheittäjä” prof. Avellanin sinkoama kipinä sytytti siis totisen toiminnan ja maamme hammasteknikkojen yhdysside odotti vain ”virallista” toteuttamistaan. On selvää, että asiaa kehiteltiin kaikessa hiljaisuudessa, Mannerin mainitsemia sääntöjä valmisteltiin lopulliseen kuntoon ja ”kovan teen” istujaisten aikana pohdittiin varmasti kaikkea sitä, mitä tulevan yhdistyksen tulisi saada aikaan. Mutta sitten sai koko Suomen kansa muuta ja tärkeämpää ajateltavaa. Tämän historian sivuille eivät kuulu sota ja verenvuodatus, voimme vain todeta, että ne hukuttivat moneksi vuodeksi jo syttyneen kipinän.

Yngve Raij.

Tosin helsinkiläinen Yngve Raij muistitietojen mukaan (kts. edellä Railion lausuma) yritti herättää hammasteknikkojen kiinnostuksen välittömästi sodan jälkeen 1918–1919 oman yhdistyksen perustamiseen. Mutta liian lähellä olivat monella katkerat kokemukset. Sitäkin suurempaa ihailua on pakko tuntea Yngve Raij'n kauaksi näkevää etsijän mieltä kohtaan juuri siinä tilanteessa tehty yhteistyöaloite taustana. Hän ilmeisesti tajusi, että tärkeää ei sillä hetkellä ollut ainoastaan ammatillisen yhteistyön aikaansaami-

nen. Oli ryhdyttävä kaikkeen sellaiseen toimintaan, joka tähtäsi rakentavaan yhteistyöhön. Ammatilliset kysymyksetkin saivat ajan kuluessa yhä suuremman merkityksen, alalla alkoi vallita sekava ja kaoottinen tilanne. Puhuttiin ammattiveljien harjoittamasta epälojaalista kilpailusta, työhintoja poljettiin, taistelu olemassaolosta kiihtyi. Niinpä jokainen hammasteknikko alkoi vähitellen tajuta, että tilanne ei voisi kauan jatkua sellaisena.

- ◆ Suunnittelija Venla Saarinen
- ◆ Vastaava asiantuntijahammaslääkäri Sari Helminen

Hammashoidon ja hammasprotetiikan kustannukset perustoimeentulotuessa

Perustoimeentulotuki – yleisperiaatteet

- Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki
- Perustoimeentulotukea voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin

Toimeentulotukilaki 1 §: Toimeentulotuen tarkoitus Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viime-sijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo.

Toimeentulotukilaki 2 §: Oikeus toimeentulotukeen Jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansio-työllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavien muiden etuuksien avulla, muista tuloistaan tai varoistaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla.

Jokaisella on velvollisuus kykynsä mukaan pitää huolta itsestään ja omasta elatuksestaan sekä, siinä laajuudessa kuin avioliittolaissa (234/1929), lapsen elatuksesta annetussa laissa (704/1975) ja muussa

laissa säädetään, puolisonsa sekä alaikäisten lastensa ja ottolastensa elatuksesta.

Oikeus toimeentulotukeen ja sen määrää selvitetään tekemällä laskelma
TULOT + VARAT - HYVÄKSYTTÄVÄT MENOT = PERUSTOIMEENTULOTUKI

- Laskelma tuloista ja varoista sekä menoista tehdään
 - perhekohtaisesti ja
 - kuukausikohtaisesti
- Tuloina otetaan huomioon henkilön ja perheen käytettävissä olevat tulot
 - Tuloina huomioidaan kaikki saatu tulo riippumatta siitä, onko tulo verollista tai verotonta
 - Tulot huomioidaan aina nettomääräisinä
- Perustoimeentulotuessa hyväksyttävät menot jakaantuvat kahteen osaan
 - Perusosa (Totul 7a §)
 - laskennallinen oletama jokapäiväisen vähimmäis-toimeentulon edellyttämistä menoista
 - Muut perusmenot (Totul 7b §)
 - Asumismenot, muut kuin perusosaan sisältyvät terveydenhuoltomenot, asiakirjojen hankintaan liittyvät menot, lasten tapaamiseen ja hoitoon liittyvät menot

ESIMERKKI ALIJÄÄMÄISESTÄ LASKELMASTA:

Tulot

Työmarkkinatuki	556
Yleinen asumistuki	320
	876

Menot

Perusosa	487,89
Vuokra	620
Sähkölasku	55
Poliklinikkamaksu	41,70
	1204,59

Yhteensä -328,59

ESIMERKKI YLIJÄÄMÄISESTÄ LASKELMASTA:

Tulot

Eläke	1200
Eläkkeen asumistuki	200
	1400

Menot

Perusosa	487,89
Vuokra	620
	1107,89

Yhteensä 292,11

ASIAKKAAN LASKELMA ON ALIJÄÄMÄINEN, JOTEN HÄNELLE SYNTYY OIKEUS PERUSTOIMEENTULOTUKEEN.

- Asiakkaalle (ja/tai laskuttajille) maksetaan toimeentulotukea 328,59 e.
- Asiakkaan myöhemmin samalle ajalle toimittamat laskut voidaan hyväksyä menona. Laskut huomioidaan aina alkuperäisen eräpäivän mukaan asiakkaan laskelmassa.
- Asiakkaalle voidaan myöntää maksusitoumuksia.

ASIAKKAAN LASKELMA ON YLIJÄÄMÄINEN, JOTEN HÄNELLE EI SYNNY OIKEUTTA PERUSTOIMEENTULOTUKEEN.

- Asiakas voi toimittaa laskuja, ja niiden summa vähentää ylijäämää
- Asiakas toimittaa sähkölaskun 60e
→Ylijäämä pienenee 232,11 euroon.
- Tämän jälkeen asiakas toimittaa hammashoidonlaskun 250 euroa
→Meno viedään laskelmalle ja asiakkaalle maksetaan toimeentulotukea 17,89 euroa. Asiakkaan tulee itse maksaa lasku.
- Asiakkaalle ei voida myöntää maksusitoumusta.

Muut kuin perusosaan sisältyvät terveydenhuoltomenot

- Vähäiset terveydenhuoltomenot sisältyvät toimeentulotuen perusosaan, eikä niitä hyväksytä erikseen menoina
- Esimerkiksi ilman reseptiä ostettavat itsehoitolääkkeet, perusvoiteet, vitamiinit, laastarit, hammastahnat, proteesin kiinnitysaineet
- Perusosaan sisältyvien terveydenhuoltomenojen lisäksi tiettyjä terveydenhuoltomenoja voidaan hyväksyä myös muina perusmenoina
 - Julkisen terveydenhuollon asiakasmaksut
 - Julkisen terveydenhuollon matkakulut
 - Silmälasit
- Yksityisiin terveydenhuoltokuluihin ei yleensä myönnetä toimeentulotukea
 - Terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnat antamaan riittävän terveydenhuollon asukkaalleen henkilön terveydentilan edellyttämässä ajassa. Siksi ei ole perusteltua, että toimeentulotuella katetaan yksityisesti järjestettyjä terveydenhuollon kustannuksia.

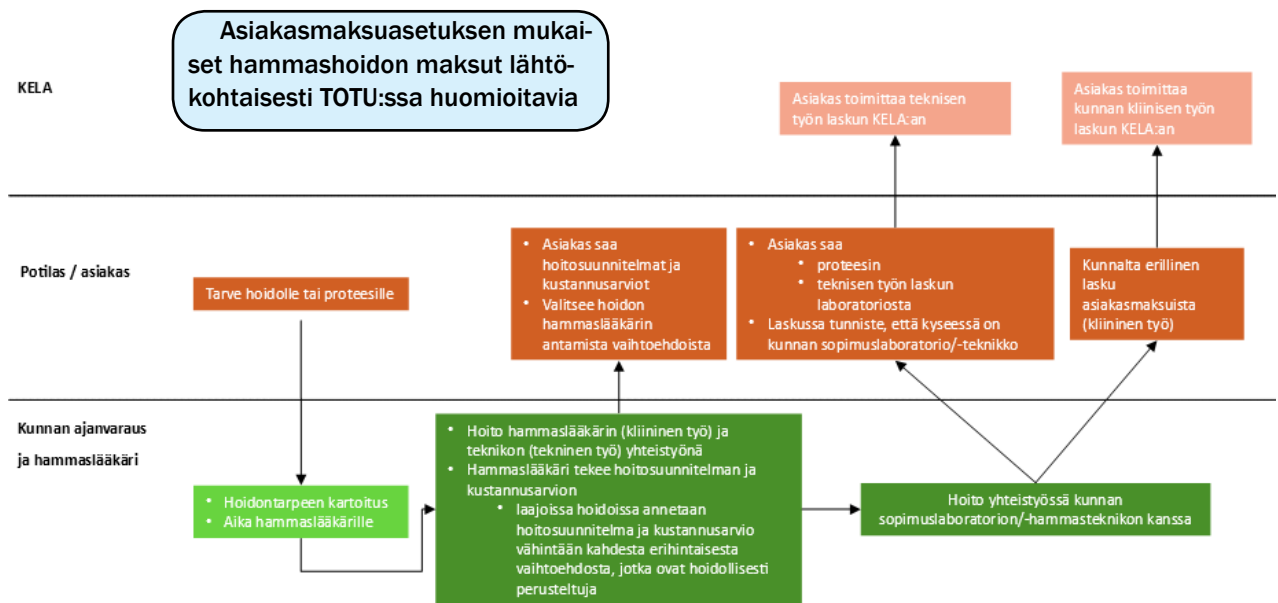
Hammashoidon kustannukset toimeentulotuessa TERVEYDENHUOLTOMENOINA HUOMIOIDAAN/MAKSETAAN ENINTÄÄN ASIAKSMAKSUASETUKSEN MUKAISET ENIMMÄISMÄÄRÄT

- Terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnat järjestämään asukkaalleen tarpeellisen terveydenhuollon, myös tarpeellisen hammashoidon
- Hammashoittoon toimeentulotukea hakeva asiakas ohjataan kunnalliseen hammashoittoon

- Hammashoidosta perityt asiakasmaksut ovat toimeentulotuessa huomioitavia menoja
- Asiakasmaksuasetuksen mukaan kliinisestä työstä säädettyjen maksujen lisäksi voidaan aiheutuvat hammastekniset kulut periä enintään todellisten kustannusten mukaisina
 - potilas maksaa kunnalle tai suoraan teknisen työn valmistajalle
 - esim. parentakisko

Hammasteettisen hoidon kustannukset toimeentulotuessa

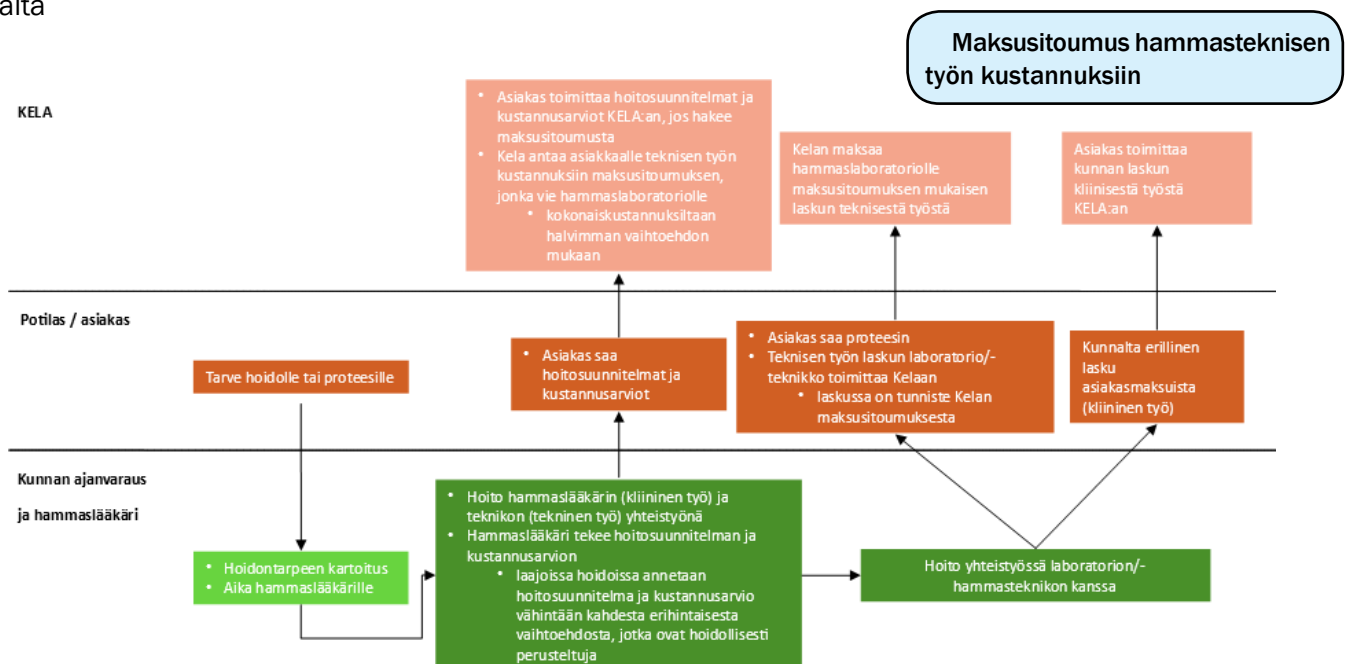
- Julkisen terveydenhuollon tulee vastata myös hammasproteesin hankinnasta, korjauksesta ja pohjauksesta
 - Asiakasmaksuasetuksen mukaiset maksut kliinisestä työstä
- Kuntien suun terveydenhuollon yksiköt voivat tilata hammasproteettiseen hoitoon liittyvän teknisen työn yksityiseltä hammasteknikolta
 - Asiakasmaksuasetuksen 9 §:n perusteella kunnilla on oikeus veloittaa hammastekniset kulut asiakkaalta todellisten kustannusten mukaan
 - teknisen työn laskutus asiakkaalle voi tapahtua julkisen terveydenhuollon hammashuollosta tai suoraan yksityiseltä hammasteknikolta
 - nämä maksut ovat toimeentulotuessa huomioitavia menoja
 - suun terveydenhuollon yksikön tilaaman teknisen työn laskusta tulee ilmetä kunta tai kuntayhtymä, joka on työn tilannut

Maksusitoumus Kelalta hammaslääkäriin hoitosuunnitelman ja kustannusarvion pohjalta

- Ostopalvelusopimukset on kuitenkin joskus laadittu niin, että maksun perii yksityinen taho, jolloin saatavan siirtäminen ulosottoon vaatii lainvoimaisen tuomion
→ hammasteknikko vaatii asiakkaalta maksusitoumuksen hammaslaboratoriosta tilattavan hammasteknisen työn kustannuksiin
- Maksusitoumus voidaan antaa terveyskeskushammaslääkäriin tekemän hoitosuunnitelman ja kustannusarvion pohjalta

- Kustannusarviossa tulee olla
 - eriteltyinä kliinisen ja hammasteknisen työn kustannukset
 - mainittuna hammasteknisen työn palveluntuottaja tai mahdolliset palveluntuottajat
- Jos on vaihtoehtoisia hoitosuunnitelmia, maksusitoumus annetaan kokonaiskustannuksiltaan edullisimpaan
- Maksusitoumus annetaan vain hammasteknisen työn kustannuksiin

Valviran ja Kuntaliiton linjaukset hammasproteettisesta hoidosta ja maksuista

- Valvira toteaa
 - Menettely, jossa hammaslääketieteellisin perustein hoitoa tarvitsevat potilaat suljetaan kunnan järjestämisvastuun ulkopuolelle ja ohjataan hoitoon yksityis sektorille omalla kustannuksellaan, on lainvastainen.
 - Ne tutkimukset ja hoidot, joita ei voida toteuttaa

omassa terveyskeskuksessa tai sairaanhoitopiirissä, tulee järjestää jollakin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 momentin 2-5 kohdassa edellytetyllä tavalla, esimerkiksi ostamalla palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta.

- Potilaan siirtäminen säädösten mukaisesti kokoproteesihoitoon kilpailutetulle (tai muulle) erikoishammasteknikolle on kunnan vastuulla.

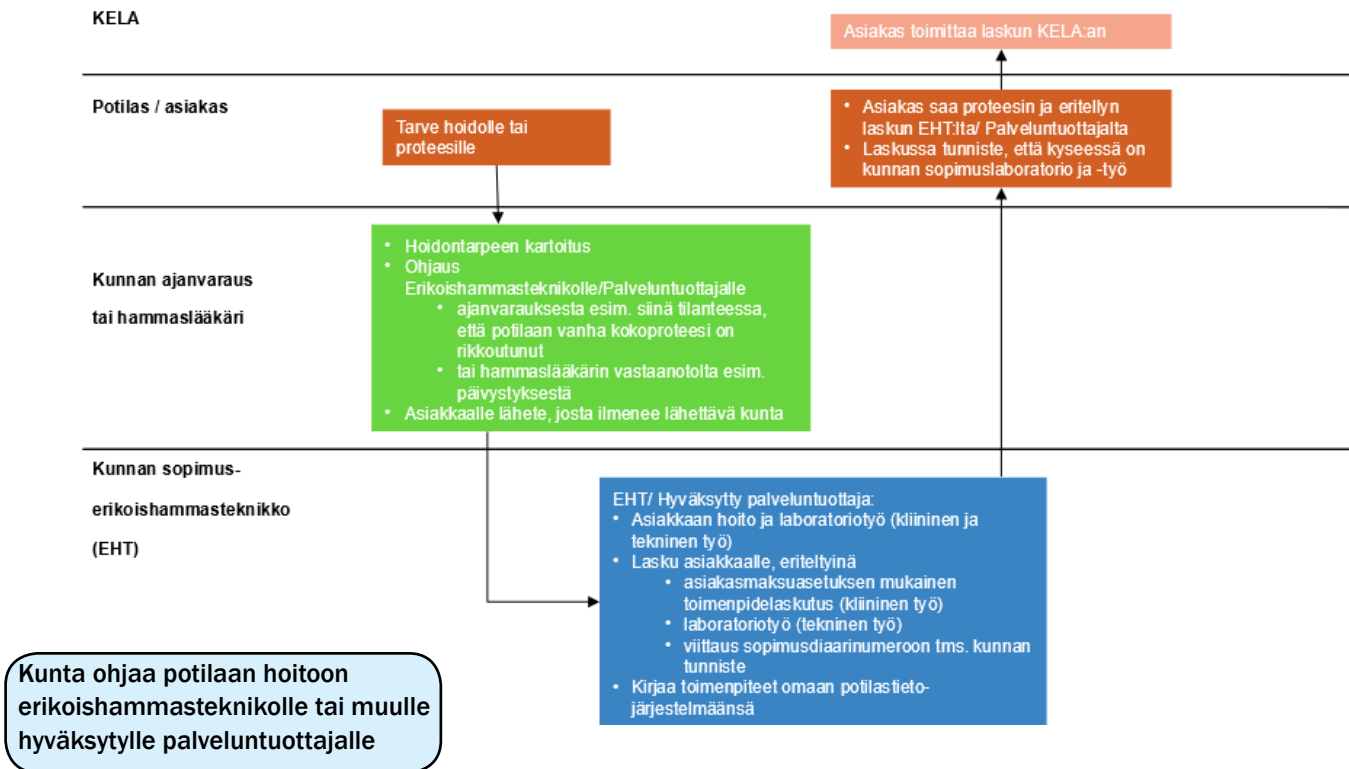
- Kuntaliitto suosittelee
 - että maksun perisi aina julkinen taho, jotta se olisi suoraan ulosottokelpoinen.

Kunnan erikoishammasteknikon (tai muun hyväksytyin palveluntuottajan) hoitoon ohjaamille asiakkaille ei tarvita maksusitoumusta

- Kunta voi ohjata asiakkaan kilpailuttamansa erikoishammasteknikon hoitoon
 - toimeentulotukena voidaan maksaa enintään tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset
 - kunnan kilpailuttamat kustannukset katsotaan kohtuullisiksi

- EHT tekee hampaattomaan leukaan kokoproteesin/ kokoproteesien sekä kliinisen että teknisen työn tai palveluntuottaja muun proteettisen hoidon

- EHT/palveluntuottaja voi laskuttaa kuntaa tai suoraan asiakasta
- Asiakkaan laskussa tulee olla eriteltynä
 - asiakasmaksuasetuksen mukainen kliinisen työn maksu
 - teknisen työn kustannus
 - hoitoon ohjanneen kunnan tunnus

Kunta ohjaa potilaan hoitoon erikoishammasteknikolle tai muulle hyväksytyille palveluntuottajalle

Prosessissa havaittuja haasteita

- Ylijäämäinen laskelma
 - Laskusta tulee vain osa maksuun
 - Maksusitoumusta ei voida antaa ylijäämä tilanteessa
- Asiakkaalta tarvitaan suostumus yhteydenpitoon Kelan ja hammashoidon välillä
 - Asiakkaan itsemääräämisoikeus
- Kunta ei ole sopinut kokoproteesihoidosta/proteesihoidosta
 - Sopimuksia ei ole tehty ja asiakas ohjautuu itsenäisesti palveluntuottajalle
- Laskuista ei selviä kuka on tehnyt hoidon (EHT, teknikko vai muu), mitä hoitoa asiakkaalle on annettu ja mikä kunta asiakkaan on hoitoon lähettänyt
 - Maksusitoumusta varten tarvitaan kustannusarvio julkisesta terveydenhuollosta

- Yksityisen EHT:n/hammasteknikon kustannusarviota ei tarvita, eikä hyväksyntä
- Kustannusarviossa tulee selvittää kliinisen ja hammas-teknisen työn kustannukset sekä mainittuna hammas-teknisen työn palveluntuottaja/mahdolliset palveluntuottajat

YHTEENVETO

Suun ja hampaiden hoito

Kela voi myöntää perustoimeentulotukea suun ja hampaiden hoitoihin liittyviin menoihin, kun hoidot tapahtuvat julkisessa terveydenhuollossa.

Julkisen terveydenhuollon yksiköt tilaavat tarvittaessa hammasproteettiseen hoitoon liittyvän teknisen työn yksityiseltä hammasteknikolta.

Julkisen terveydenhuollon kilpailuttaman/hyväksytyn erikoishammasteknikon antamaan kokoproteesihoitoon riittää julkisen terveydenhuollon lähete.

Teppo Kariluoto valittu vuoden 2017 Erikoishammasteknikoksi

Sipoolainen Teppo Kariluoto on valittu vuoden 2017 Erikoishammasteknikoksi. Palkinto luovutettiin saajalleen 24.11.2017 Helsingissä, Erikoishammasteknikkoliiton vuosikokouksen yhteydessä.

Teppo Kariluoto on jo pitkään tehnyt aktiivista työtä hammasteknisen alan ammattikunnan aseman parantamiseksi. Kariluoto toimii mm. Erikoishammasteknikkoliiton projektipäällikkönä hammasteknisen alan lähetehankkeessa. Lisäksi hän osallistuu sekä alan ammattilaisille että kuluttajille suunnattujen lehti- ja internetjulkaisujen tuottamiseen. Kariluodon aktiivinen tiedotus- ja kehitystoiminta on ollut yksi avaintekijöistä hammasteknisen alan järjestöjen välisen yhteistyön edistämiseksi

Teppo Kariluoto toimii erikoishammasteknikkona Helsingin Malmilla. Kariluoto on valmistunut hammas-tekniikoksi vuonna 1995.

ERIKOISHAMMASTEKNIKKOLIITTO RY

Mannerheimintie 52 A 1
00250 Helsinki
Puh. 050 - 4366 640
erikoishammasteknikkoliitto@kolumbus.fi
www.erikoishammasteknikkoliitto.fi

JÄSENPAVELUTUOTTEET

NUMEROSTA 050-406 8853.
MARKETTA RAUTIALA VASTAANOTTAA
JA POSTITTAAN TILAUKSET.

HAMMASPÄIVÄT 2017 MESSUKESKUKSESSA

Erikoishammasteknikkoliitto kustansi tänä vuonna osittain jäsenistönsä Hammaslääketiedepäiville. Osanotto luennoille oli erinomainen.

Maakuntakierros

EHT-liiton puheenjohtaja **Ilkka Garaisi** vierailee eri paikkakunnilla alkuvuodesta 2018.

Tule tapaamaan kollegoita ja puheenjohtajaa sekä keskustelemaan ajankohtaisia asioista.

VAASA 22.1,
OULU 23.1,
KUOPIO 5.2,
JOENSUU 6.2,
JYVÄSKYLÄ 7.2,
TURKU 12.2,
TAMPERE 13.2,
HELSINKI 14.2

Lisätietoja tulee myöhemmin liiton nettisivuille.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

Ilkka Garaisi puh. 050 436 6640, 040 560 0400 tai
puheenjohtaja@ehtl.fi tai
Plandentin laboratorio-osastolle.

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKOLIITTO TOIVOTTA
RAUHALLISTA JOULUA SEKÄ HYVÄÄ UUTTA VUOTTA!**

VÄLIAIKATIETOA LÄHETE-HANKKEESTA

Erikoishammasteknikkoliitto oli yhteydessä perhe- ja peruspalveluministeri **Annika Saarikkoon**. Sosiaali- ja terveysministeriön lääkintöneuvos **Anne Nordblad** vastasi EHTL:n sähköpostiin.

Tässä osa vastauksesta:

"Olette esittänyt, että hammaslääkäri lähetteellä oikeuttaisi erikoishammasteknikon valmistamaan osaproteesin suoraan potilaalle. Tämä toiminta tarkennettaisiin täsmentämällä asetusta terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Säädösvalmistelu edellyttää vaikutusten arviointia niin toimintakentän, tehtävien jaon kuin kustannusten osalta. Tässä yhteydessä on tarkoituksenmukaista arvioida myös erikoishammasteknikoiden, hammaslääkärien, suuhygienistien ja hammashoitajien välistä työnjakoa.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on käynnistymässä valmistelu terveydenhuollon ammattihenkilölain kokonaisuudistukseksi. Samassa yhteydessä on tarkoitus arvioida myös nykyisen ammattihenkilöasetuksen säännöksiä erikoishammasteknikoiden osalta ja säännösten soveltuvuutta uudistuvaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään."

NIKSINURKKA

ILMASULKU KAAVION POHJALEVYYN

Suussa hyvin istuva kaavio helpottaa purennan rekisteröintiä ja vähentää ylimääräisten vastaanottokäyntien riskiä. Väliaikainen kaavionpohjalevy valmistetaan usein kostutetun kipsimallin päälle ja materiaaleina käytetään valo- tai kylmäpolymeeroituvaa akryyliä sekä shellakkelevyä.

Takareunan oikea sijainti jää pääsääntöisesti hammaslaboratorion määriteltäväksi ja ilmasulkuradeeraus tehdään useimmiten vasta kyvettivaiheessa.

Pohjalevyn istuvuutta voidaan helposti parantaa hyvin pienellä vaivalla.

Kun kaavio ja hammasasettelu istuu tiiviisti suussa, usein jopa paremmin kuin vanha väljä proteesi, potilaan on helpompi luottaa proteesin valmistusprosessiin ja rentoutua purennanmääritykseen.

Radeeraamalla takareuna jo kaaviovaiheessa sekä eristämällä kostea kipsimalli, on mahdollista valmistaa siisti, sileä ja hyvin istuva kaavionpohjalevy.

Huom!

- Muista tehdä edelleen tarvittavat allemenovahaukset.
- Kun kipsimalli kuivuu, eristysaine saattaa hilseillä irti. Voit poistaa sen paineilmalla.

Materiaaliluettelo

Kipsit: Orbis Occlumedanit ja Orbis Occlubaster
Eristysaine: SR Separating Fluid/Ivoclar Vivadent
Kylmäpolymeeroituva akryyli: SR Ivolen/Ivoclar Vivadent

HAMMASLABORATORION TOIMIHENKILÖT ry

Ammattiliitto Pro

JÄSENYYS JA JÄSENEDET
(09) 1727 3440 ma-pe klo 9-15

Tes-asiamies / Työsuhdeasiat
Ammattiliitto Pro
PL 183, 00181 HKI

Sopimuslavoastaava
Rainer Heino
+358 50 590 9935
+358 9 172 73768
rainer.heino@proliitto.fi

Puheenjohtaja
Janne Kuuva

Sihteeri/Taloudenhoitaja
Paula Näveri
gsm 050 320 0901
email paula.naveri@luukku.com

Straumann® CARES® Digital Solutions

Digitaalisuus on tullut jäädäkseen!

Straumann tarjoaa kokonaisvaltaiset ratkaisut digitaaliseen työnkulkuun niin laboratorioon kuin hammaslääkäreille.

3SHAPE TRIOS®
saatavilla Straumannilta!

Edustajamme auttaa löytämään oikeat digitaaliset ratkaisut juuri sinun tarpeisiin.

Ole yhteydessä!

Terhi Myrsky
Territory Manager
Prosthetics & Digital Solutions
Puh. 040 157 0570

Etelä-Suomi
Puh. 040 869 7100

Keski-Suomi
Puh. 050 521 3023

Pohjois- ja Itä-Suomi
Puh. 044 200 2078

Länsi-Suomi
Puh. 040 775 2665

12.1.2018 LEVYKURSSI (KURSSI 1)

Työkurssilla valmistetaan retentiolevy ja Schwartzin levy, joihin kuuluu labiaalikaari, pinteiden taivutukset sekä akryylityöt.

Kouluttajina toimivat oikomiskojeisiin erikoistuneet EHT Mikko Poranen, HT Maarit Venesmäki ja HT Teemu Oinio Hammaslaboratorio Viphampaasta.

Työkurssseja järjestetään kolme kappaletta; kurssi 2 Aktivaattorikurssi 4.5.2018 ja kurssi 3 Renkaiisiin juotettavat kojeet 17.8.2018.

Hinta on 320 €/kurssi. Sitoutumalla kaikille kolmelle kurssille on yhden kurssin hinta 270 €. Hintaan sisältyy kurssimateriaalit ja päivän tarjoilut.

Paikka: Turun AMK, ICT-city, Joukahaisenkatu 3, 20520 Turku

Ilmoittautumiset: p. 02 276 4700 tai ortomat@ortomat-herpola.fi

Muistathan ilmoittaa samalla laskutusosoitteen ja mahdollisista erityisruokavalioista.

Muutokset kurssiohjelmiin ovat mahdollisia.

Tervetuloa Oikomisen Työkurssseille! *Lisätietoa www.hammasteknikko.fi*

4.5.2018 AKTIVAATTORIKURSSI (KURSSI 2)

Työkurssilla valmistetaan Van Beek -aktivaattori, johon kuuluu akryylityöt ja vetokaarten taivutukset.

Kouluttajina toimivat oikomiskojeisiin erikoistuneet EHT Mikko Poranen, HT Maarit Venesmäki ja HT Teemu Oinio Hammaslaboratorio Viphampaasta.

Työkurssseja järjestetään kolme kappaletta; kurssi 1 Levykurssi 12.1.2018 ja kurssi 3 Renkaiisiin juotettavat kojeet 17.8.2018.

Hinta on 320 €/kurssi. Sitoutumalla kaikille kolmelle kurssille on yhden kurssin hinta 270 €. Hintaan sisältyy kurssimateriaalit ja päivän tarjoilut.

Paikka: Turun AMK, ICT-city, Joukahaisenkatu 3, 20520 Turku

Ilmoittautumiset: p. 02 276 4700 tai ortomat@ortomat-herpola.fi

Muistathan ilmoittaa samalla laskutusosoitteen ja mahdollisista erityisruokavalioista.

Muutokset kurssiohjelmiin ovat mahdollisia.

Tervetuloa Oikomisen Työkurssseille! *Lisätietoa www.hammasteknikko.fi*

17.8.2018 RENKAIISIIN JUOTETTAVAT KOJEET (KURSSI 3)

Työkurssilla valmistetaan Quad-helix, linguaali- tai palatinaalikaari ja RME-koje.

Kouluttajina toimivat oikomiskojeisiin erikoistuneet EHT Mikko Poranen, HT Maarit Venesmäki ja HT Teemu Oinio Hammaslaboratorio Viphampaasta.

Työkurssseja järjestetään kolme kappaletta; kurssi 1 Levykurssi 12.1.2018 ja kurssi 2 Aktivaattorikurssi 4.5.2018.

Hinta on 320 €/kurssi. Sitoutumalla kaikille kolmelle kurssille on yhden kurssin hinta 270 €. Hintaan sisältyy kurssimateriaalit ja päivän tarjoilut.

Ilmoittautumiset: p. 02 276 4700 tai ortomat@ortomat-herpola.fi

Muistathan ilmoittaa samalla laskutusosoitteen ja mahdollisista erityisruokavalioista.

Muutokset kurssiohjelmiin ovat mahdollisia.

Tervetuloa Oikomisen Työkurssseille! *Lisätietoa www.hammasteknikko.fi*

MCDENTAL XV 2018

Rantasalmi

MC Dental - Facebook ryhmä

Multimediaesite suomalaisesta hammastekniikan osaamisesta

Hammasteknisen alan järjestöt ovat tuottamassa esitteen JS Suomen kanssa kotimaisesta hammastekniikan osaamisesta.

Suomalaiset hammastekniikan ammattilaiset ovat koulutukseltaan maailman huipputasoa. Esitteellä tuomme esille kotimaista osaamista hammasprotetiikan alalla ja pyrimme kertomaan potilaille ja hammaslääkäreille miksi suomalaisia palveluja kannattaa käyttää.

Suomen Hammasteknikkoseura, Erikoishammasteknikkoliitto, Hammasteknikkomestarit ry ja Hammasla-

boratorioliitto tuottaa esitteen yhteistyössä JS Suomen kanssa.

Useat alan keskeiset toimijat ovat mukana rahoittamassa hanketta. Adento Oy (ProFast), Bonyline Oy (Bonyf), IsoDent Oy, Hammaslaboratorio Hamtek Oy, K.A. Rasmussen Oy, Ortomat Herpola Oy, Plandent Oy, Plusterveys Hammaslaboratoriot, Stadin Aikuisopisto.

Alkuvuodesta valmistuvaa esitettä on tarkoitus jakaa mm. vastaanotoille, www-sivulla sekä sosiaalisessa mediassa.

Medentika-implanttikomponentit kun laatu ja hinta ratkaisevat

Useat hammaslääkärit ja laboratoriot luottavat saksalaiseen Medentika-implanttikomponentteihin

Medentika-implanttikomponentit helpottavat proteettista työskentelyä:

- + yhteensopivia yleisimpien implanttimerkkien kanssa
- + kilpailukykyinen hinta
- + 30 vuoden takuu
- + nopea toimitus, suoraan varastosta 1 päivä, tilaustuotteet 2-3 päivää

Lisätietoja p. 0400 909 926
info@qtcomponents.fi
www.qtcomponents.fi

Jälleenmyynti yksinoikeudella Suomessa

Hammastekniikan kevätluentopäivät Tampereen Hammasteknikkoseura 60-v Tampereen Sokos Hotel Ilveksessä

**Tervetuloa Suomen Hammasteknikkoseuran Kevätluentopäiville
sekä Tampereen Hammasteknikkoseuran 60-vuotisjuhlaan
Tampereen Original Sokos Hotel Ilvekseen 13.-14.4.2018**

PERJANTAI 13.4.2018 JÄRJESTÖKOKOUKSET

Hammaslaboratorio K. Salonen Oy, Sukkavartaankatu 8, 33100 Tampere klo 18.00
Hammaslaboratorioliiton, Erikoishammasteknikkoliiton ja Suomen Hammasteknikkoseuran kokoukset.
(Järjestökohtainen aikataulu vahvistuu myöhemmin)

LAUANTAI 14.4.2018 HAMMASTEKNIIKAN KEVÄTLUENNOT

Original Sokos Hotelli Ilves, Hatanpään valtatie 1, 33100 Tampere

8.30-9.00 ILMOITTAUTUMINEN JA KAHVI

9.00-9.45 **Implantoinnin indikaatiot ja kontraindikaatiot kirurgin näkökulmasta**
Suu- ja leukakirurgi Ilkka Pallonen

9.45-10.30 **Implanttihoitojen toteuttamisen teknisiä sudenkuoppia**
EHL Olli Norppa

10.30-10.45 TAUKO

10.45-11.30 **Hammasproteesien valmistaminen kopioimalla**
EHT Reijo Heinonen

11.30-13.00 NÄYTTELYYN TUTUSTUMINEN JA RUOKAILU

13.00-14.00 **Uniapnea- toteaminen, hoitomuodot ja tekniset apuvälineet**
Korva-nenä ja kurkkutautien dosentti, Hki yliopisto Miikka Peltomaa

14.00-14.30 NÄYTTELYYN TUTUSTUMINEN JA KAHVI

14.30-15.30 **Laatu hammaslaboratoriossa ja erikoishammasteknikon vastaanotolla**
EHT Jukka Salonen

(Pidätämme oikeuden muutoksiin)

Ilmoittaudu netissä 25.3.2018 mennessä! - www.hammasteknikko.fi -

Tai sihteeri@hammasteknikko.fi tai 050-4136199/Juha Pentikäinen, sihteeri

ENNAKKOILMOITTAUTUMINEN ON SITOVA, LASKUA EI HYVITETÄ.

- Tapahtuman facebook event nimellä: **Hammastekniikan kevätluentopäivät 2018**

LUENTOMAKSU: Jäsen 140 euroa Ei jäsen 200 euroa

Jälki-ilmoittautuminen Jäsen 200 euroa Ei jäsen 260 euroa

Opiskelijat 0 euroa

(SISÄLTÄÄ PÄÄSYN LUENNOILLE JA NÄYTTELYYN SEKÄ LOUNAAN JA KAHVIT)

KEVÄTLUENTOPÄIVIEN ILTAJUHLA JA TAMPEREEN HAMMASTEKNIKKOSEURAN 60-VUOTISJUHLA

LA 14.4.2018 Original Sokos Hotel Ilves, Hatanpään valtatie 1, 33100 Tampere

JUHLAN SPONSOREINA OVAT:

Astra, BlackFan Oy, Dental House Oy, Dental Systems Oy, Dentsply Oy, Extracon Oy, Hammasväline Oy, Ivoclar Vivadent, JH Hammastuote Oy, K.A. Rasmussen Oy, Mads-Dental Oy, Nobel Biocare, Ortomat Herpola Oy, Plandent Oy, Straumann Oy

18.30 Tervetuliaismalja ja huomionsoitukset Tampereen Hammasteknikkoseuralle

19.00 Juhlaillallinen ja juhlapuhe

ILLALLISBUFFET

VIHREÄÄ SALAATTIA

OLIIVIÖLJYÄ JA BALSAMICOA

PÄHKINÖITÄ JA SIEMENIÄ

VALIKOIMA LEIPIÄ JA LEVITTEITÄ

YRTTI-TATTARISALAATTIA

KREIKKALAISTA SALAATTIA

SINAPPINEN PERUNASALAATTI

KATKARAPUJA JA CAESAR-SALAATTIA

SÄVUNAUTAA, PIPARJUURIMAJONEESIA JA PIKKELÖITYÄ PUNAKAALIA

UUNISSA PAAHDETTUA LOHTA JA CHIPOTLE-CHORONKASTIKETTA

YLIKYPSÄÄ POSSUNPOSKEA JA TUMMAA BALSAMICOROSMARIINIKASTIKETTA

PAAHDETTUJA PERUNOITA JA JUUREKSIA

PARMESANGRATINOITUA KUKKAKAALIA

SUKLAA-APPELSIINIPIIRASTA, MEHUSTETTUJA KIRSIKOITA JA KERMAVAAHTOA

21.00 Tanssia, Patukkapojat

(Bändin sponsoroi Plandent sekä Ivoclar)

ILTAJUHLAN HINTA 60 euroa,

(SISÄLTÄÄ BUFFET ILLALLISEN, KAKSI KAATOA VIINIÄ JA HYVÄN MEININGIN!)

Ilmoittautuminen 25.3.2018 mennessä: sihteeri@hammasteknikko.fi tai 050-4136199/Juha Pentikäinen

MAJOITTUMINEN

Yhden hengen Standard huone 110 euroa/ huone/ vrk

Kahden hengen Standard huone 130 euroa/ huone/ vrk

Huonehintoihin sisältyy aamiainen, arvonlisävero sekä asiakassauna.

Jokainen osallistuja varaa huoneensa itse suoraan hotellista tai Sokos Hotels Myyntipalvelusta.

Tarjoushinnan saa mainitsemalla varauksen yhteydessä kiintiötunnuksen **HAMMASTEKNIikka**.

Varaukset tulee tehdä viimeistään 16.3.2018

Huonevaraukset voidaan tehdä Sokos Hotelleiden

Keskusmyyntipalveluun (ma-pe klo 08.00 – 20.00)

Puh 020 1234 600

Fax 020 1234 647

Email: sokos.hotels@sok.fi

tai suoraan hotellin vastaanottoon:

Original Sokos Hotel Ilves

Puh 020 1234 631

Email: ilves.tampere@sokshotels.fi

MYYDÄÄN

Haluatko hammasalan yrittäjäksi Kuopioon? Myytävänä/vuokrattavana Kuopion keskustassa yksi Suomen parhaista hammaslaboratoriokäyttöön suunnitelluista liikehuoneistoista. 235 neliön huoneisto on katutasossa Kuopion keskustassa ja koostuu kolmesta yhteen rakennetusta huoneistosta, joten osittainenkin käyttö on mahdollista. Paikalla on toiminut Savon Hammas Oy:n, Hyvä Hammas Oy:n ja viimeksi Mehiläisen omistamat hammaslaboratoriot. Tällä hetkellä tiloissa toimii Kuopion Hammasproteesiklinikka Oy:n erikoishammasteknikon vastaanotto, mutta huoneistossa on 16 toimivaa työpöytäyksikköä ja irtoprotetiikan valmistukseen tarvittava koneistus.

Tila soveltuu parhaiten suuren hammaslaboratorion käyttöön, mutta on helposti muutettavissa esim. 2 hammaslääkäriyksikön, 1 erikoishammasteknikon ja keskikokoisen hammaslaboratorion käyttöön.

Samassa yhteydessä on myös mahdollista neuvotella Kuopion Hammasproteesi-klinikka Oy:n liiketoiminnan ostamisesta ja jatkamisesta.

Tiedustelut:

Jorma Päivinen

puh 050 - 5671671

email jorma.paivinen@pp1.inet.fi

Myydään hammaslaboratorio/EHT vastaanotto. Eteläsuomen kasvukeskuksessa. Toiminut paikalla kunnalla 30v. puh.0400 483 303

Myydään hammaslaboratoriolaitteita ja työpisteitä, paljon kaikkea esim.:

- erio työpöytiä 5 työpistettä (n.10v vanhat)
- Kavon työpöytiä 3 työpistettä (25v Vihreät kivitasolla)
- Erion kipsipöytä kulma 2,5*1,8m ja lavaari/tahkopöytä 1m
- Posliiniuuni Vita Vacumat 40T+ vakuumpumppu
- Nautilus CC valulaite ja esilämmitysuni
- valokovetin
- Posliinit Vita VM13, Nobel Rondo Zirconia, Vita Akzent
- Pindex-laite
- Mantis mikroskooppi
- Elektrolyytti Bego

Paljon muuta soita ja kysy lisää. Voin laittaa kuvia. 040 9623554

Bego Duostar hiekkapuhallin, Oro 1 hiekkapuhallin Dentalfarm, Manfredi esilämm.uuni, Jelrus Radiance uuni, EP500 Press Furnance/Ivoclar, Erio jynssi imurilla, Erio työpöytä imurilla, Espe Rocatec junior ym . Tiedustelut p. 0400 120020

OSTETAAN

Ostan Eht vastaanoton/laboratorion Lahdesta. Myös muualla Etelä-Suomessa olevat vastaanotot kiinnostaa.

Soita ja tarjoa! 044 7454347

PAIKANHAKIJOITA

Haemme alan yrityksiä oppisopimusyhteistyöhön! Hammastekniikan perustutkinnon (hammaslaborantti) oppisopimuskoulutuksen seuraava ryhmä aloittaa syksyllä 2017. Haemme nyt alan yrityksiä yhteistyöhön!

Oppisopimuskoulutus on nykyaikainen tapa rekrytoida henkilöstöä yrityksen tarpeisiin.

Oppisopimuskoulutus sopii yritykselle muun muassa silloin, kun sopivan koulutuksen saanutta työntekijää ei löydy työmarkkinoilta tai kun yrityksessä tarvitaan uutta työntekijää, jolle ei ole heti tarpeen asettaa suuria tieto- tai taitovaatimuksia.

Hammastekniikan perustutkinnon oppisopimuskoulutukseen sisältyy oppilaitoksessa annettava tietopuolista koulutusta sekä työpaikalla annettava koulutusta. Oppilaitosjaksojen osuus koulutuksesta on 20 % eli 80 % koulutuksesta tapahtuu työpaikalla. Oppilaitosjaksot toteutetaan päiväopintoina viiden viikon opetusjaksoissa, joita on opintojen aikana yhteensä neljä. Oppilaitosjaksot järjestetään Stadin aikuis-opistossa osoitteessa Vilppulantie 14, 00700 Helsinki.

Hammaslaborantin tutkinto suoritetaan näyttötutkintona, jossa osaaminen osoitetaan näyttötoilla tutkintotilaisuuksissa. Koulutus kestää henkilökohtaisesta opintosuunnitelmasta riippuen 1,5–2 vuotta. Koulutukseen hakeutuvalla tulee olla alan työnantaja, jonka kanssa oppisopimus solmitaan. Oman alueen oppisopimustoimisto avustaa ja vastaa oppisopimuksen solmimisesta.

Jos kiinnostuit ja haluat lisätietoja, ota yhteyttä!

Jarno Niskanen

oppisopimusryhmän vastuuopettaja

puh. 040 662 5839

jarno.niskanen@edu.hel.fi

Tämä palsta on tarkoitettu SHtS -seuran jäsenten omille hammastekniikkaan liittyville ilmoituksille. Lähetä jäsenilmoitus sähköpostiosoitteeseen: jassenilmoitus@hammasteknikko.fi

.....
PALVELUKSEEN HALUTAAN
.....

Myyntiedustaja / aluepäällikkö

Vahvistamme Suomen myyntitiimiämme ja etsimme aktiivista myyntiedustajaa / aluepäällikköä joukkoomme työskentelemään omalla nimetyllä alueella. Työsi on aktiivista suunnitelmallista myyntityötä asiakkaiden parissa ja markkinointitoimenpiteiden toteuttamista. Voit olla jo alalla pitkään toiminut alan asiantuntija tai aloitteleva, alalle pyrkivä henkilö.

Lisätietoja antaa
Dentsply Sirona Implantsin
myyntipäällikkö
Pertti Karppinen
numerosta 040-456 1077.

Toimi nopeasti -haku päättyy kun olemme löytäneet sopivan henkilön tehtävään. Hakemukset sähköpostiosoitteeseen peritti.karppinen@dentsplysirona.com

.....
**Hammasstudio Oy Lahdessa etsii
HAMMASTEKNIKKOJA / HAMMASLABORANTTIA**
vakituiseen työsuhteeseen.

Hammasstudio on täyden palvelun hammaslaboratorio. Valmistamme kiinteän- sekä irtoprotetiikan lisäksi myös oikomiskojeita, hammassuojia sekä uniapneakiskoja. Lisäksi tiloissamme on erikoishammasteknikon vastaanotto. Monipuolinen osaaminen katsotaan eduksi. Työajat ja palkkaus sopimuksen mukaan. Toimitilamme sijaitsevat aivan Lahden keskustassa hyvien kulkuyhteyksien varrella.

Lisätiedot:
Hammasstudio Oy
Tommi Lauronen
tommi.lauronen@hammasstudio.fi
050-467 1616
www.hammasstudio.fi

.....
Etsimme työstään innostunutta hammasteknikkoa tai -laboranttia joukkoomme. Olet oma-aloitteinen, kykenet toimimaan itsenäisesti ja tulet hyvin toimeen ihmisten kanssa. Työsi koostuu pääosin koko- ja osaprotetiikasta, purentakiskojen ja uniapneakojeiden osaaminen katsotaan eduksi. Toimipisteemme sijaitsevat Mäntässä, Orivedellä ja Keuruulla.

Lisätietoja: EHT Tapani Korkeala, Hammastaja Oy
050 5984734
tapani.korkeala@hammastaja.fi

.....
Market-driven sales representative for Finland.

Job description

As sales representative, you will be responsible for working an existing district in Finland. The work involves developing and increasing sales in the existing

customer group and working new customers with the aim of creating continued growth and meeting the current and future needs of customers. The position also involves analysing market demand by actively following industry trends. Your tasks will also include maintaining contact with opinion leaders and retailers and attending events and trade fairs in Finland. The position entails travel in both Finland and the rest of Scandinavia, where necessary. You will report to the Country Manager in the Nordic and Baltic regions.

As a sales representative for Kulzer Nordic AB, you will enjoy a varied, exciting position with a great deal of responsibility in an international environment. You will work out of a home office.

<http://www.hammasteknikko.fi/Kulzer.pdf>

.....
Hammastekniikka V. Vuoristo Oy Jyväskylästä etsii tiimiinsä osaavaa ja yrittäjähenkistä hammasteknikkoa.

Arvostamme osaamista kiinteässä-, mutta erityisesti irtoprotetiikassa. Toivomme tietämystä metallirunkoisten osaproteesien ja koko/osaproteesien valmistuksesta. Myös metallokeramisten ratkaisujen ja implanttirakenteiden taitamisesta on etua. Ota yhteyttä Vesa Vuoristoon puh. 014 612106, iltaisin 040 5612106

.....
Haemme asiakaspalveluhenkistä ja ammattitaitoista hammasteknikkoa vastaavan hammasteknikon tehtäviin Oulun toimipisteeseemme.

Tarjoamme modernit työskentelytilat ja laitteiston hammaslääkäriaseman yhteydessä toimivassa tiloissa.

Odotamme hakijalta yrittäjähenkisyyttä sekä hyvää asiakaspalvelutaitoa, sillä toimit kontaktina asiakkaiden ja hammaslaboratoriohenkilöstön välillä luoden uusia asiakassuhteita ja huolehtien jo olemassa olevista. Omien asiakkaiden tuominen katsotaan eduksi.

Palvelutarjontaanamme kuuluu irtoprotetiikka, oikomiskojeet sekä erilaiset kiinteät proteettiset ratkaisut, erityisesti Cad/Cam suunnittelu ja jysintä.

Liitäthän palkkatoiveesi ja CV:si vapaamuotoiseen hakemukseen.

Haethan nopeasti, sillä paikka täytetään heti sopivan henkilön löydyttyä!

Lisätietoja paikasta saa arkisin klo 8-17;

Henri Pöyhönen
Vastaava hammasteknikko
Mehiläinen Oy
Mehiläinen Hammaslaboratoriot
p. 050 571 4200

henri.poyhonen@mehilainenhammaslaboratoriot.fi

Hammastekniikan Syysluentopäivät 2017

Hammaslääkäripäivät olivat tuttuun tapaan marraskuun loppupuolella. Tällä kertaa 23.11. – 25.11. Hammastekniikan luennot pidettiin perjantaina 24.11. 9.00 – 16.00. Myös EHT-liitto järjesti päivillä tilaisuutensa omine luennoitsijoineen. HT-lehti julkaiseekin sekä tässä, että seuraavassa numerossa kiinnostavat luentolyhennelmät EHT-luennoista.

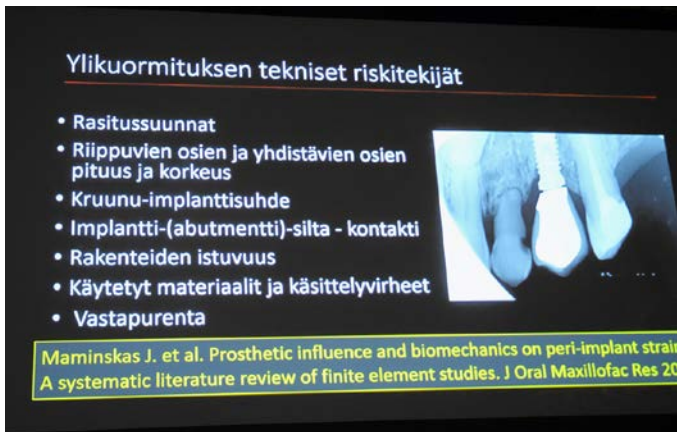
Tänä vuonna Hammasteknikkoseura ry:n ja Suomen hammaslääkäriseura Apollonian yhdessä järjestämän tilaisuuden teemana oli implantologia. Tarkemmin ottaen otsikkona oli **"Onko implanttihoito Suomessa laadukasta?"** Voisiko jotain tehdä paremmin? Implantologiasta on ollut paljonkin mielenkiintoisia luentoja vuosien varrella. Näin kokonaisvaltaista ja selvimpiin ongelmakohtiin selkeästi fokuoituvaa luentosarjaa en kuitenkaan ole aiemmin missään kuullut. Luennoitsijoina toimivat onnistuneesti kaikki implanttityön osapuolet: parodontologi, proteetikko, kirurgi ja hammasteknikko.

Tämän jälkeen parodontologi EHL **Karita Nylund** kertoi implanttihoidon onnistumisen uhkana olevista perimukosiitista ja peri-implantiitista yms. paroon liittyvistä ongelmista.

Luentopäivän avasivat tuttuun tapaan moderaattorit EHL Eine Westman ja EHT Jukka Salonen.

kustelulla, jossa yleisöllä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä em. luennoitsijoille. Paneelissa oli keskustelijoina lisäksi EHT **Harri Repo** sekä EHL **Jari Mauno**. Kysymyksiä esitettiin ja vastauksia saatiin.

Päivän lopuksi EHL **Kirsten Besuch** ja HTM **Mikko Kääriäinen** esittelivät yhteisen implanttityönsä ja toivat esille siihen ja muuhunkin implanttityöskentelyyn liittyviä ongelmia ja vaatimuksia. Kääriäisen osuudessa korostui vaatimus ammattilaisen tinkimättömästä asenteesta tekemisessään ja pyrkimyksestä korkeaan laatuun. Hän kyseli mikä on se moraalinen, mikä ohjaa tekemistä. Sallitaanko ”sormien lävitse katsominen ja pieni fuskaus” joissain työvaiheissa? On selvää, että tällaiseen ei ole pienintäkään mahdollisuutta. Virheitä toki sattuu mutta niistä ei tule vaieta. Ne korjataan asianmukaisella tavalla tai työ tehdään niiltä osin kokonaan uudestaan. Se on ainoa mahdollisuus.

Saatiinko luentojen otsikkoon sitten päivän aikana vastaus? Kyllä saatiin. Kaikki luennoitsijat olivat yksimielisiä siitä, että laadukasta implanttihoitoa on saatavilla. Kaikki olivat myös sitä mieltä, että hoidon laatua voi ja tuleekin parantaa. Näistä parantamisen kohteista oltiin myös hyvin yksimielisiä. Enemmän huomiota paron tilaan ja sen hoitoon, huolellisempi potilasvalinta. Kaikille ei implantti ole oikea ratkaisu. Entistä parempi ja läheisempi yhteistyö hoitoon osallistuvien välillä, lisää implantologiaan painottuvaa jatkokoulutusta. Tässäpä ne keskeisimmät tekijät, joita esitettiin.

Päivän luennot muodostivat hienon, laajan kokonaisuuden aiheesta. Yleisöä oli mukavasti paikalla ja se myös tuntui olevan tyytyväinen päivän antiin.

◆ Tapio Suonperä

Tämän jälkeen HT **Anders Woilsten** kertoi, että työn laatua nostamalla päästään parempaan tulokseen. Tämä kai onkin kaikille selvää, mutta Anders avasi hienosti niitä tärkeimpiä yksityiskohtia, joista laatu hänen näkemyksensä mukaan koostuu ja kertoi miten ne voitaisiin tehdä paremmin.

Proteetikon terveiset toi dos. **Juhani Laine**. Hän pohti esityksessään epäonnistumisten syitä implanttihoitossa ja esitti korjaavia toimenpiteitä muun muassa koulutuksellisin keinoin.

Erikoislääkäri, kirurgi **Tia Kurki** kertoi nykypäivän kirurgian mahdollisuuksista kova- ja pehmytkudos-siirteiden avulla sekä vaatimuksista niiden käytössä.

Tämän jälkeen siirryttiin lounastauolle ja tilaisuus jatkui paneelikes-

TYÖSUOJELUHANKE OHJAA SOTE-YRITYKSIÄ NOUDATTAMAAN LAKISÄÄTEISIÄ TYÖNANTAJAVELVOITTEITA

Työsuojeluhallinnolla on käynnissä sote-alan yrityksiin kohdistuva YKSO-TE-kuormitus 2017-18 -valvontahanke, jossa on tähän mennessä tehty yli 400 työsuojelutarkastusta. Tarkastuksilla varmistetaan, että työnantajat tuntevat lakisääteiset työnantajavelvoitteensa ja huolehtivat työntekijöiden terveydelle haitallisen fyysisen ja psykososiaalisen kuormituksen ehkäisemisestä, mm. ergonomisten työasentojen toteutumisesta sekä työnteon sujuvuudesta.

ORAL HAMMASLÄÄKÄRIT MYDÄÄN SVEITSIIN

Sijoitusyhtiö CapMan Buyout myy Oral Hammaslääkärit sveitsiläiselle suunterveydenhoidon konsernille Colosseum Dental Groupille.

Yle / Uutiset 6.10.2017

ORTOMAT HERPOLA

Puh 02 276 4700 • Artukaistentie 15, 20240 TURKU
www.ortomat-herpola.fi • ortomat@ortomat-herpola.fi

Olemme myös Facebookissa!

**OIKOMISHOIDON MATERIAALIEN
ASiantuntija palveluksessa**

Järjestämme paljon erilaisia
kurseja, kysy lisää!

Hammasteknikkomestarit ry

Mestareitten syntymäpäivä onnittelut vuonna 2018

			Syntymävuosi
Aarne Salmelainen	90 v.	04.04.2018	1928
Anssi Leppäkumpu	80 v.	21.04.2018	1938
Mikko Kääriäinen	60 v.	01.10.2018	1958
Pertti Luukkonen	80 v.	27.10.2018	1938
Kalevi Ilkka	75 v.	10.12.2018	1943
Aarne Leinonen	90 v.	27.12.2018	1928

Mestarikoulutettavista täyttää

Koppinen Marina	50 v.	13.01.2018	1968
-----------------	-------	------------	------

HIGH QUALITY BY ZIRKONZAHN

*Esivärjätyt yksittäiset Prettau® Anterior® Multistratum® kruunut Tecno Med Mineral Dentine rungolla
ja Tecno Med kiika hupuilla*

Nettikonsultaatiolla erikoishammashoitoa syrjäseuduille Hammaslääketieteen Innovaatio 2017 tekee terveydenhoidon palveluista yhdenvertaisempia

Hammaslääkäripäivien Innovaatio-palkinnon 2017 saa kansainvälinen konsultaatioportaali QAdental, joka vie hammaslääketieteen erikoisosaamista etänä sinne, missä sitä ei muuten ole saatavilla. Innovaatio-palkinto myönnetään vuosittain yritykselle, joka on kehitystyöllään parantanut hammaslääkäreiden työskentelyolosuhteita, potilasturvallisuutta tai potilaan hoitoa. Palkitut innovaatiot esitellään Hammaslääkäripäivillä 23.–25.11.2017 Messukeskuksessa Helsingissä.

Innovaatio-palkinnon lisäksi kilpailussa jaetaan kaksi kunniamainintaa:

§ Dentsply Sironan CEREC Guide 2 -ohjelma (Hammasväline Oy)

§ Planmeca CALM™ algoritmi (Plandent Oy)

Hammaslääkäripäivien näyttelyn kohokohtia esiin tuovan Innovaatio-palkinnon saajat on valinnut hammaslääketieteen asiantuntijoista koostuva ryhmä.

Innovaatio 2017 voittaja: Erikoishammaslääketieteen osaamista netin avulla

Terveystieteiden tutkimuskeskus QAdental on kehittänyt konsultaatioportaalin. Kansainvälinen, hammaslääketieteen asiantuntijoille suunnattu konsultaatioportaali vie osaamista netin avulla etänä sinne, missä sitä ei muuten olisi, ja taivuttaa etenkin syrjäseutujen osalta terveydenhuollon puutteita (Balancing the Inequality of Healthcare). QAdentalin avulla peruskoulutetut hammaslääkärit pystyvät tekemään haasteellisempia hoitoja erikoishammaslääkäreiden etäohjauksen avulla. Usein myös hammaslääkärin työtä tukevien henkilöiden, kuten apuhoitajien ja apuproteetikoiden merkitys korostuu.

QAdentalissa kaikki asiantuntijoiden kysymykset, konsultaatiot ja vastaukset kerryttävät tietopankkia, sillä ne jäävät kaikkien palvelun käyttäjien nähtäviksi. Palvelun myötä hoidon laatu paranee ja kustannuksissa säästetään. Palvelu pilotoitiin keväällä 2017 Suomen lisäksi myös Namibiassa, ja se on osa laajempaa kehitysmaaprojektia.

Innovaatio 2017 kunniamaininta: Dentsply Sironan CEREC Guide 2 -implanttiohjelma (Hammasväline Oy)

Kunniamaininnan saanut CEREC Guide 2 helpottaa hyvin istuvien implanttien tekemistä digitaalisesti, ilman jäljennöksiä ja kipsimalleja. Poraohjelma mahdollistaa implanttien suunnittelun purennallisesti oikein ja tarkasti sekä valmistuksen jopa yhden vastaanottokäynnin aikana. Ohjelma tukee implanttien tekemistä vastaanotolla helposti, turvallisesti ja kustannustehokkaasti alusta loppuun. Lisäksi sen huomattavasti parempi tarkkuus perinteisiin ohjureihin verrattuna lisää potilasturvallisuutta.

Innovaatio 2017 kunniamaininta: Planmeca CALM™ algoritmi (Plandent Oy)

Planmeca CALM™ (Correction Algorithm for Latent Movement) helpottaa potilaiden röntgenkuvaamista korjaamalla potilaan liikkeestä aiheutuvia virheitä. Algoritmi säästää hoitohenkilökunnan aikaa ja suojaaa potilaita tarpeettomalta säteilyltä vähentämällä uusintakuvauksien tarvetta. Se sopii erityisesti vilkkaampien potilaiden kuvaukseen. Planmeca CALM™ -algoritmia voidaan käyttää kuvanoton jälkeen, mutta se voidaan valita myös ennaltaehkäisevästi ennen kuvauksia. Planmeca CALM™ on saatavilla kaikkiin Planmecan 3D-kuvantamislaitteisiin.

Kilpailun voittajat valittiin 15 innovaation joukosta. Palkittujen ehdotusten lisäksi mukana oli mm. tupakoinnin lopettamiseen suunnattu nikotiinin imeskelytabletti (Biohit Oy, osasto 1a4), sinistä valoa hyödyntävä fotonide-sifointijärjestelmä (LED Tailor Innova7ion, osasto 2g36), fluoria sisältävä hammaslankain (Orkla Care Finland Oy, osasto 2c41) ja hammasproteesien kiinnitysvoide (IsoDent Oy, osasto 1g7).

Innovaatio-palkitut esitellään tarkemmin Hammaslääkäripäivien näyttelyn mediakerroksella. Kierros käynnistyy heti Hammaslääkäripäivien tiedotustilaisuuden jälkeen, joka on torstaina 23.11. klo 10 Messukeskuksen lehdistökeskuksessa.

Palkinto jaetaan jatkossa joka toinen vuosi, seuraavan kerran vuonna 2019.

HALLITUKSET JA TOIMIKUNNAT 2018

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOSEURA RY

	NIMI	GSM	E-MAIL	TOIMIKUNTA
Puheenjohtaja	Ilkka Tuominen	040 540 4880	puheenjohtaja@hammastechnikko.fi	Kv ja kotim. toiminta
Varapj.	Teppo Kariluoto	040 588 1023	webmaster@hammastechnikko.fi	www-sivut
Hallitus	Riikka Velling	050 552 8885	vellingriikka@gmail.com	
	Kirsi Raunio	050 303 0871	kirsi.raunio@hammastechnikko.fi	
	Tapio Jokela	040 579 7641	tapio.jokela@hammastechnikko.fi	
Varajäsenet	Heidi Koskela	040 844 9821	heidi.koskela@hammastechnikko.fi	
	Teemu Oinio	045 6732109	teemu.oinio@hammastechnikko.fi	
Hammastechnikko-lehti				
Päätoimittaja	Tapio Suonperä	041 7010 542	paatoimittaja@hammastechnikko.fi	
	Anders Wollstén	0500 68 3928	anders@impladent.fi	
	Kirsi Raunio	050 303 0871	kirsi.raunio@hammastechnikko.fi	
	Tapio Jokela	040 579 7641	tapio.jokela@hammastechnikko.fi	
Taittäjä	Eero Mattila	0400 790 889	taittaja@hammastechnikko.fi	
Virkistys tmk	Teemu Oinio	045 6732109	virkestys@hammastechnikko.fi	puheenjohtaja
	Kirsi Raunio	050 303 0871	kirsi.raunio@hammastechnikko.fi	
	Jooa Rissanen	045 8859 740	jooa.rissanen@hammastechnikko.fi	
Koulutustoimikunta				
Puheenjohtaja	Jukka Salonen	050 594 3638	jukka.salonen@hammastechnikko.fi	
	Esko Kähkönen	050 371 1200	estech@kolumbus.fi	
	Mikko Kääriäinen	0400 666722	ceramikko@ceramikko.fi	
	Teemu Oinio	045 6732109	teemu.oinio@hammastechnikko.fi	
	Eero Aho	050 3543 717	eero.aho@hammaslaboratorioconfident.fi	
	Ilkka Garaisi	040 560 0400	ilkka.garaisi@alueenhammas.fi	
	Ilkka Tuominen	040 540 4880	ilkka.tuominen@hammastechnikko.fi	
Sihteeri	Juha Pentikäinen	050 413 6199	sihteeri@hammastechnikko.fi	

ERIKOISHAMMASTEKNIKKOLIITTO RY

	NIMI	GSM	E-MAIL	TOIMIKUNTA
Puheenjohtaja	Ilkka Garaisi	050 4366640	puheenjohtaja@ehtl.fi	Kv toiminta, eettinen
Hallitus	Tapani Korkeala	050 5984734	varapuheenjohtaja@ehtl.fi	Koulutus, viestintä
	Jarno Niskanen	040 766 7614	jarno.niskanen@ehtl.fi	eettinen, huomionsoitus
	Johan Järvinen	040 1826 262	johan.jarvinen@ehtl.fi	viestintä
	Teppo Kariluoto	040 588 1023	teppo.kariluoto@ehtl.fi	projektipäällikkö, viestintä
	Pekka Juurikko	040 541 8921	pekkajuurikko@ehtl.fi	eettinen
Varajäsenet	Yrjö Rautiala	050 511 9052	yrjo.rautiala@ehtl.fi	jäsenpalvelutuotteet
	Juri Koivistoinen	040-362 3554	juri.koivistoinen@dentaurus.fi	koulutus
	Raija Savolainen	040 777 6606	raija.savolainen@ehtl.fi	
	Pauli Nurmi	050 557 0399	pauli.nurmi@ehtl.fi	eettinen, huomionsoitus
Jäsentuotteet:	Marketta Rautiala	050-406 8853	Markkinointi	markkinointi
Sihteeri	Juha Pentikäinen	050 413 6199	sihteeri@ehtl.fi	.

HAMMASLABORATORIOLIITTO RY

	NIMI	GSM	E-MAIL
Puheenjohtaja	Terhi Klint-Pihlajamaa	040 5269676	hamlab-ksalonen@kotiposti.net
Toiminnanj.	Markku Annaniemi	040 720 9855	markku.annaniemi@hammaslaboratorioliitto.fi
Varapj.	Henry Salmelainen	040 720 9855	teknodent@co.inet.fi
Hallitus	Anders Wollstén	0500 68 3928	anders@impladent.fi
	Olli Ilmavalta	0400 5269676	
	Ilkka Tuominen	040 5404880	ilkka.tuominen@kolumbus.fi
	Markku Sinisalo	040 5449825	
	Janne Alanne	050 5217444	janne.alanne@gmail.com
	Tero Rakkolainen		
Varajäsenet	Jukka Salonen, Timo Nieminen		

HAMMASTEKNIKKO

H A M M A S T E K N I S E N A L A N E R I K O I S L E H T I

Mediakortti 2018

Lehden julkaisija: Suomen Hammasteknikkoseura ry
Toimituksen osoite: Mannerheimintie 52 A 1 00250 Helsinki
Puhelin: 09 - 278 7850
Sähköposti: shts@hammasteknikko.fi
Kotisivu: www.hammasteknikko.fi, email: webmaster@hammasteknikko.fi
Päätoimittaja: Tapio Suonperä, puh. 041 - 7010 542, email: paatoimittaja@hammasteknikko.fi
Taitto: Eero Mattila, puh. 044-2390 112, email: taittaja@hammasteknikko.fi
Mainosmyynti: mainosmyynti@hammasteknikko.fi

Laskutus: Juha Pentikäinen, email: sihteeri@hammasteknikko.fi
Puhelin: 050-413 6199
Laskutusosoite: Mannerheimintie 52 A 1 00250 Helsinki

Levikki: n. 1 000 kpl

Lehden koko: A4, 24 - 36 sivua, 4 - väri
Palstan leveys: 1 palsta 57mm, 2 palsta 120 mm
Painopinta-ala: 182 x 280 mm
Etusivun ilmoituskoko: 134 x 195 mm
Ilmoitusaineistot: Sähköinen aineisto , väriprofiili Fokra 39
Painomenetelmä: Offset, paperi MultiArkSilk 115 g,
Painopaikka: Painotalo Plus Digital Oy, Ilmarisentie 7, 15101 LAHTI, puh. 050 595 5979

Ilmoitushinnat:	Koko	4-väri
	1/8	245 euroa
	1/4	375 euroa
	1/2	700 euroa
	1/1	1 400 euroa

Alennukset: Toisto- ja paljousalennukset sopimuksen mukaan

Maksun saaja: SHtS ry
Pankki: IBAN: FI54 1021 3000 5023 90 SWIFT: NDEAFIHH

Ilmoituksen peruutus: Kirjallisesti aineistopäivään mennessä
Reklamaatiot: Kirjallisesti 14 päivän kuluessa tarkistuskappaleen vastaanottamisesta

Ilmestymisaikataulu:	N:o	Ilmestymisviikko	Aineistopäivä ilmoitukset	Aineistopäivä artikkelit
	1.	9. viikko	11.02.	04.02.
	2.	20. viikko	30.04.	22.04.
	3.	38. viikko	03.09.	27.08.
	4.	51. viikko	03.12.	26.11.

Prässää täydelliseksi!

*initial*TM

LiSi Press ja
LiSi PressVest
GC :Itä

Litium-
disilikaatti-
lasikeramia

GC EUROPE N.V.
Head Office
Tel. +32.16.74.10.00
info@gceurope.com
www.gceurope.com

GC NORDIC AB
Finnish Branch
Tel. +358.40.9000.757
info@finland.gceurope.com
www.finland.gceurope.com

GC

EASY view 3D

Videomikroskooppi

- Ergonominen työskentelyasema
- 15x tai 20x suurennus 2D- tai 3D-grafiikalla
- LED-valaisin, jonka väriämpötila on 5000 K, takaa ihanteelliset työskentelyolosuhteet
- 3D-lasit sopivat myös silmalasien käyttäjälle
- Valokuvia ja videojaksia voidaan tuottaa Full HD -laadulla dokumentointia ja kommunikointia varten. Tämä tapahtuu verkon välityksellä tai integroidun USB-muistitikon avulla.

Nyt saatavilla
Plandentista!

Plandent Oy, Asentajankatu 6, 00880 Helsinki | Puh. 020 347 347 (laboratoriotuotteet)
www.plandent.fi | www.plannet.fi | www.facebook.com/PlandentOy